

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb hlavního města Prahy na rok 2009

Zpracovatel: Odbor sociální péče a zdravotnictví Magistrátu hlavního města Prahy

V minulém roce byl poprvé zpracován Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb hlavního města Prahy na rok 2008. Byl označen jako nultý. Tento nultý plán úspěšně položil základní kameny pro plánování sociálních služeb a Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb pro rok 2009, na něj může plynule navázat.

V současné době je vytvořen Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb hlavního města Prahy na rok 2009. Zvolený časový horizont je dán očekáváním změn v celostátním systému financování, které mají nastat v roce 2010. Proto je orientován zejména na rozvinutí systému spolupráce a úkoly podmiňující kvalitativní pokrok při samotném procesu plánování sociálních služeb. Střednědobý plán na rok 2009 však přesto obsahuje priority, které přesahují horizont jednoho roku a budou plněny dlouhodobě.

Posláním tohoto střednědobého plánu je popsat současný stav, pojmenovat oblasti, které je nutno řešit a navrhnout směry těchto řešení. Neklade si za cíl zásadně měnit sociální služby. Přináší však důležité změny do způsobů posuzování kvality jak služby samotné, tak žádostí o dotace.

Střednědobý plán na rok 2009 se drží toho, že služby musí být poskytovány v zájmu osob a v náležitě kvalitě, takovými způsoby, aby bylo vždy důsledně zajištěno dodržování lidských práv a svobod.

V tomto duchu je tento Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na rok 2009 zpracován. Při tvorbě plánu bylo využito všech dostupných možností spolupráce zainteresovaných složek. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb se stává závazným rozhodnutím Rady hl. města Prahy.

Všem, kteří se svou prací, připomínkami a nápady podíleli na zpracování tohoto plánu, patří dík.

Jiří Janeček

Radní pro sociální a bytovou politiku

ÚVOD	3
1. MONITOROVACÍ KAPITOLA	6
1.1 NAPLŇOVÁNÍ NÁRODNÍCH PRIORIT A OBECNĚ PLATNÝCH PŘEDPISŮ	6
1.2. PROPOJENÍ A KOORDINACE POLITIK A STRATEGIÍ V SOCIÁLNÍ OBLASTI NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	6
1.3. PLNĚNÍ PRIORIT STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY NA ROK 2008	7
1.4. ZÁVĚR	11
1.5. METODA VZNIKU SPRSS NA ROK 2009	12
2. ZÁVĚRY Z PROVÁDĚNÝCH ZKOUMÁNÍ	13
2.1. SOCIODEMOGRAFICKÉ ÚDAJE	13
2.2. POTŘEBY UŽIVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	13
2.3. ANALÝZA POTŘEB POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	14
2.4. ANALÝZA STAVU POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	14
2.5. LOKÁLNOST POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	14
2.6. PRIORITY POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ	15
3. PRIORITY A STRATEGIE PRO ROK 2009	16
3.1. TVORBA PRIORIT A STRATEGIÍ	16
3.2. ZÁSADY A PRIORITY HL. M. PRAHY V OBLASTI SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA ROK 2009	17
4. FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	23
4.1. FINANČNÍ PODPORA SMĚŘUJÍCÍ K POSKYTOVATELŮM SLUŽEB V ROCE 2008	26
4.1.1. FINANČNÍ PROSTŘEDKY Z ROZPOČTU HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY	26
4.1.2. DOTACE ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU	28
4.1.3. DOTACE Z ROZPOČTU MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ HL. M. PRAHY	28
4.1.4. FINANČNÍ PROSTŘEDKY ZE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ EU	29
4.2. FINANČNÍ PODPORA SMĚŘUJÍCÍ K OSOBÁM V NEPŘÍZNIVÉ SOCIÁLNÍ SITUACI V ROCE 2008	29
4.3. FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY OD ROKU 2009	30
4.3.1. GRANTOVÉ ŘÍZENÍ HL. M. PRAHY	31
4.3.2. FINANČNÍ PODPORA ZE STRUKTURÁLNÍ FONDŮ EU	32
4.3.3. PLÁNOVANÉ FINANČNÍ PROSTŘEDKY NA ROK 2009	32
5. PLÁN REALIZACE ROZVOJE	33
SEZNAM POUŽITÝCH ZROJŮ	35
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ, POJMŮ A ZKRATEK	35
SEZNAM PŘÍLOH	36

1. MONITOROVACÍ KAPITOLA

1.1. Naplňování národních priorit a obecně platných předpisů

Plánování sociálních služeb v hlavním městě Praze (dále jen hl. m. Praha) vychází z obecně platných předpisů, strategií a dokumentů závazných pro sociální oblast, vyplývajících z dokumentů Evropské unie, České republiky a příslušných ministerstev¹.

Ze zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách a Bílé knihy v sociálních službách vyplývají tyto národní priority.

Jsou to:

- zachování lidské důstojnosti, lidských práv a základních svobod
- individuální určení potřeb
- aktivní podpora samostatnosti a nezávislosti
- sociální začleňování
- kvalita a dostupnost
- partnerství zadavatelů, poskytovatelů a uživatelů

K naplnění a kontrole těchto priorit je hl. m. Praha připraveno používat následující nástroje:

- Metodu Komunitního plánování², která je jedním z nástrojů pro implementaci výše uvedených priorit. Cílem procesu plánování je nastavit systém plánování sociálních služeb tak, aby zajistil kvalitu, dostupnost a efektivitu služeb, odpovídající zjištěným potřebám obyvatel hlavního města Prahy. Přijetí této metody znamená závazek postupně vybudovat partnerství zadavatelů, poskytovatelů a uživatelů při plánování rozvoje sociálních služeb.
- Inspekce sociálních služeb, které mají prověřovat, zda je poskytovaná služba v souladu se standardy kvality sociálních služeb a zda jsou zachována lidská práva, důstojnost a svoboda rozhodování o životě klienta.
- Inspekce sociálních služeb, které mají prověřovat, zda je poskytovaná služba v souladu se standardy kvality sociálních služeb a zda jsou zachována lidská práva, důstojnost a svoboda rozhodování o životě klienta.
- Registrace poskytovatelů mimo jiné slouží k prokázání kvalifikace k poskytování sociální služby.

Pro využití těchto nástrojů jsou položeny základy. Jsou však používány poměrně krátké období, tudíž se ještě v plné šíři nemohl projevit jejich vliv na kvalitu služeb a podporu národních priorit. Dosud neproběhlo monitorování jejich účinnosti.

1.2. Propojení a koordinace politik a strategií v sociální oblasti na území hl. m. Prahy

V hl. m. Praze existuje řada jednotlivých politik v podobě plánů, strategií a dokumentů, zasahujících různým způsobem také do oblasti rozvoje sociálních služeb.

Jedná se především o Strategický plán hl. m. Prahy³ a Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb⁴ (5), dále pak to je návrh na zpracování Koncepce rodinné politiky⁵, Krajský plán vyrovnávání příležitostí

1) Např. Listina základních práv a svobod, Amsterodamská smlouva, Lisabonská strategie, Evropský sociální program, Evropská sociální charta, Bílá kniha v sociálních službách, Národní rozvojový plán ČR, Národní akční plán sociálního začleňování, Národní koncepce rodinné politiky, Národní plán přípravy na stárnutí, Národní strategie protidrogové politiky, Koncepce romské integrace, atd.

2) Usnesení Rady hl. m. Prahy č. 797 z 29. 5. 2007 a č. 1804 z 20. 11. 2007 a č. 903 z 15. 7. 2008, metodiky pro plánování sociálních služeb MPSV

3) Schválen usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 19/3 ze dne 25.5.2000, aktualizace projednána v roce 2008

4) Schválen usnesením Rady hl. m. Prahy č. 1804 ze dne 20. 11. 2007

5) Vzat na vědomí usnesením Rady hl. m. Prahy č. 1201 ze dne 2. 9. 2008

pro občany se zdravotním postižením hl. m. Prahy⁶, Strategie protidrogové politiky hlavního města Prahy na období 2008 až 2012 a Akční plán protidrogové politiky hlavního města Prahy na období 2008–2009⁷, Koncepce prevence kriminality⁸, Koncepce integrace národnostních menšin⁹, právě zpracováváný Akční plán řešení problematiky bezdomovectví, oblast sociálních služeb poskytovaných v resortu školství, sociální služby ve zdravotnictví, problematika imigrantů a azylové politiky, problematika obětí domácího násilí, atd..

- Uvedené politiky vznikají separátně, bez propojení na ostatní.
- Dosud nebylo zahájeno propojení systému tvorby strategií mezi hl. m. Prahou a městskými částmi.
- V uvedených politikách by mohly být ve větší míře zohledněny potřeby a záměry městských částí v oblasti sociálních služeb.
- V druhé polovině roku 2007 byla zřízena Komise pro bezdomovectví, která je složena ze zástupců Magistrátu hlavního města Prahy, Městské policie, Policie ČR, Centra sociálních služeb Praha, Ministerstva vnitra, Ministerstva práce a sociálních věcí, městských částí, Hygienické stanice hl. m. Prahy, Dopravního podniku Praha a neziskových organizací. Cílem této Koordinační komise je na základě široké diskuze zpracovat akční plán, který je nyní ve fázi předložení Radě hlavního města Prahy, a následně vypracovat koncepci pro bezdomovectví.. Komise za dobu své existence realizovala sociologické průzkumy zjišťující postoj Pražanů k problematice ohrožených sociálních skupin a mezinárodní konferenci o bezdomovectví, která se konala v květnu tohoto roku.

1.3. Plnění priorit Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb hlavního města Prahy na rok 2008

1. PRIORITA – Rozvoj systému sociálních služeb s posílením rodinné, individuální, asistenční a neústavní péče

Na podporu sociálních služeb bylo z rozpočtu hl. m. Prahy vyčleněno celkem 82,5 mil. Kč. Byly podporovány především služby, vedoucí k posílení možnosti setrvání jedince co nejdelší dobu v jeho přirozeném prostředí. Nejvíce z celkového vyčleněného finančního objemu na sociální služby byla podpořena osobní asistence, pečovatelská služba, odlehčovací služba a chráněné bydlení.

Hl. m. Praha také finančně podpořilo služby, které vhodným způsobem doplňují a navazují na poskytování sociálních služeb, které vedou k začleňování osob s handicapem do běžného života.

V roce 2008 vznikl program na podporu nových sociálních služeb. Finanční prostředky byly poskytnuty na vznik takových sociálních služeb, jejichž potřebu podpořila daná městská část a byla v souladu s plánováním sociálních služeb městské části. Jednalo se především o služby, které poskytují asistenční a individuální péči (více v kapitole 4.1).

Dále byl vytvořen nový program – Podpora rodiny. V rámci tohoto programu byly financovány organizace podporující a posilující funkci biologické a náhradní rodiny – např. služby sanace rodiny, mateřská centra, aktivity na podporu náhradní rodinné péče, apod..

Veškeré informace týkající se grantového řízení hl. m. Prahy jsou zveřejněny na internetových stránkách Odboru sociální péče a zdravotnictví Magistrátu hl. m. Prahy¹⁰ (více v kapitole 4).

6) Schválen usnesením Rady HMP č. 1539 ze dne 25. 10. 2005 a doplněn usnesením 339 ze dne 7. 3. 2006

7) Schváleny usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 854, 855 ze dne 19. 6. 2008

8) Schválena usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 20/05 ze dne 29.6.2000

9) Schválena usnesením Rady hl. m. Prahy č. 1452 ze dne 11.6.2002

10) http://socialnipece.praha.eu/jnp/cz/financovani_socialni_oblasti/granty_hmp/grantove_rizeni_pro_rok_2008/index.html

Jedním ze závěrů shrnutí kapitoly 4 (4.3) loňského Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb bylo stanovení ukazatelů nákladovosti na sociální službu. V roce 2008 proběhl procesní, organizační a personální audit včetně analýzy efektivity fungování domovů pro seniory a domovů pro osoby se zdravotním postižením příspěvkových organizací, zřizovaných hl. m. Prahou. Výsledky tohoto auditu byly promítnuty do návrhu výše neinvestičního příspěvku příspěvkových organizací pro rok 2009¹¹.

2. PRIORITA – Zahájení transformace příspěvkových organizací na jinou právní formu a transformace mimopražských zařízení¹²

Přijetím zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách přiměl vývoj v sociální oblasti poskytovatele sociálních služeb aplikovat nové přístupy, které ovšem v praxi kladou přísnější nároky na poskytování sociálních služeb a výrazně se odráží ve výši vynaložených nákladů.

V roce 2008 provedla společnost Newton Solution organizačně profesní a personální audit¹¹ včetně analýzy efektivity fungování domovů pro seniory a domovů pro osoby se zdravotním postižením. Z takto provedeného auditu jednoznačně vyplynula celá řada systémových nedostatků a chyb v provozu těchto zařízení, z nichž velká část plyne z právní formy zřízení příspěvkových organizací.

S výsledky auditu byli seznámeni členové sociálního výboru hl. m. Prahy na svém zasedání dne 4. 2. 2008. Téhož dne schválili transformaci příspěvkových organizací na jinou právní formu, nejlépe na akciovou společnost.

V současné době je zvažována možnost zpracování analýzy variant transformace příspěvkových organizací poskytovatelů pobytových sociálních služeb na organizaci s jinou právní formou. V rámci této analýzy by měly být vyhodnoceny další možné právní formy současných příspěvkových organizací včetně jejich výhod a nevýhod. Paralelně s tímto projektem běží pilotní projekt pronájmu vybraných zařízení Domova pro seniory v Bohnicích a Integrovaného centra pro osoby se zdravotním postižením v Horní Poustevně. Privátní provozovatelé budou vyhodnocovat efekty plynoucí z této formy činnosti.

Je však třeba zdůraznit, že tento druh transformace je v podstatě pouze změnou právní formy organizace poskytující tuto službu, ale nikoliv změnou obsahu. Cílem transformace je snížit ekonomickou náročnost provozu těchto zařízení, zvýšit efektivitu a kvalitu sociálních služeb v těchto zařízeních a zkvalitnit životní podmínky obyvatel stávajících pobytových zařízení sociální péče.

Tato transformace začala a probíhá mimo systém plánování rozvoje sociálních služeb, což v roce 2009 nebude možné a dojde k zařazení této problematiky do systému plánování sociálních služeb dle metody KPSS a schválené Struktury KPSS.

Cílem není transformace samotná, ale zajištění nástrojů, které pomohou zařízením sociálních služeb směřovat k poskytování takových typů služeb, které odpovídají individuálním potřebám každého uživatele a odborným trendům. Dále podpora těch poskytovatelů sociálních služeb, jejichž zájmem je nabízet vysoce kvalitní služby na odborné úrovni a odpovídající individuálním potřebám uživatelů nejlépe v jejich přirozeném prostředí tak, aby důsledkem nedostatečné nabídky služeb nedocházelo k nevhodnému umístění uživatelů do ústavu sociální péče.

11) NEWTON Solutions Focused, a.s. Prezentace výstupů projektů procesního, organizačního a personálního auditu včetně analýzy efektivity fungování domovů pro seniory a domovů pro osoby se zdravotním postižením jako příspěvkových organizací zřízených hl. m. Prahou. Více na: http://socialni.praha.eu/jnp/cz/komunitni_planovani/dokumenty/index.html

12) Více viz příloha č. 1 a na http://socialni.praha.eu/jnp/cz/komunitni_planovani/dokumenty/index.html

3. PRIORITA – podpora samostatnosti městských částí

Hl. m. Praha podpořilo městské části v rámci svého grantového řízení¹³. Finanční prostředky byly poskytnuty prostřednictvím správních obvodů. Správní obvody získaly dotaci na financování sociálních služeb, které jsou pak následně poskytovány občanům celého správního obvodu. Jednalo se o účelově vázané finanční prostředky, které byly určeny na:

- pečovatelskou službu
- nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
- sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
- odborné sociální poradenství pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Tyto druhy sociálních služeb byly vybrány s ohledem na místní či regionální charakter specifický pro území správních obvodů. Z jednání a diskusí zástupců správních obvodů a hl. m. Prahy vyplynulo, že v následujících letech by bylo vhodné, aby na správní obvody byly převedeny finanční prostředky na poskytování sociálních služeb, které mají zejména regionální charakter. Správní obvody by pak mohly podpořit takové služby na svém území, které vycházejí ze zjišťování potřeb poskytování sociálních služeb na území správních obvodů, popř. z jejich plánů rozvoje sociálních služeb (více v kapitole 3.4).

4. PRIORITA Vybudování systému plánování a řízení sociálních služeb a další úkoly s ním související

Pro formulování systému plánování ustanovil odbor SOC Magistrátu hl. m. Prahy Návrhovou skupinu. Návrhová skupina vznikla koncem roku 2007 a byla složena ze zástupců krajských metodiků komunitního plánování sociálních služeb, koordinátorů plánování městských částí a pracovníků odboru SOC Magistrátu hl. m. Prahy. Skupina vytvořila materiál, který byl připomínkován osmi pilotními městskými částmi a jejich koordinátory pro plánování sociálních služeb pod názvem Komunitní plánování sociálních služeb v Praze (struktura a organizace)¹⁴, dále jen Struktura KPSS. Dokument byl schválen usnesením Rady hlavního města Prahy pod č. 903 ze dne 15. 7. 2008.

Tato organizační struktura je dynamická a předpokládá se její rozvoj s nutností revize (jaro 2009). V této revizi se musí promítnout principy komunitního plánování sociálních služeb především v principu zapojení poskytovatelů a uživatelů.

Úlohu zamýšlené Skupiny pro dohodu (řídící skupiny) (viz 5) plní od května tohoto roku Koordinační komise pro plánování sociálních služeb¹⁵ (dále jen Koordinační komise), která vznikla jako poradní orgán radního pro sociální a bytovou politiku a do které byli zvoleni zástupci samosprávy, státní správy, zástupci metodiků a koordinátorů. Koordinační komise politicky a formálně zaštiťuje procesy plánování sociálních služeb na území hl. m. Prahy. Posláním Koordinační komise je zajistit tvorbu a realizaci Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb metodou komunitního plánování na základě obecně platných předpisů, Metodik pro plánování sociálních služeb a Kritérií kvality plánování sociálních služeb.

Koordinační komise ustavila dne 12. 5. 2008 Odbornou radu¹⁶, která je partnerem Koordinační komise i Pracovní skupiny odboru. Členové Odborné rady z řad metodiků komunitního plánování, koordinátorů, tvůrců metodik a zástupců MPSV a Magistrátu hl. m. Prahy byli jmenováni radním pro sociální a byto-

13) http://socialnipece.praha.eu/jnp/cz/financovani_socialni_oblasti/granty_hmp/grantove_rizeni_pro_rok_2008/index.html

14) [http://212.67.66.249/obis/teednew/\(rztxfn2rjcseujqsc1ex255\)/tedusndetail.aspx?id=110407](http://212.67.66.249/obis/teednew/(rztxfn2rjcseujqsc1ex255)/tedusndetail.aspx?id=110407)

15) http://socialni.praha.eu/jnp/cz/komunitni_planovani/struktura_komunitniho_planovani_hmp/koordinacni_komise/index.html

16) http://socialnipece.praha.eu/jnp/cz/komunitni_planovani/index.html

vou politiku. Odborná rada dohlíží na odbornou a metodologickou správnost procesů plánování, poskytuje metodickou pomoc a podporuje používání jednotné metodologie. Doporučuje a vyhodnocuje kroky, postupy a strategie tak, aby procesy plánování byly logické, účelné a vedly k určeným cílům.

Monitorovací skupina pro kontrolu a hodnocení pomocí kritérií plánování nebyla dosud vytvořena a je nutné její vytvoření zajistit.

Hlavním výkonným orgánem na úrovni hl. m. Prahy je Pracovní skupina odboru sociální péče a zdravotnictví pro komunitní plánování sociálních služeb¹⁷ (dále jen Pracovní skupina odboru), která organizuje práci účastníků procesů plánování a koordinuje zpracování jejich výstupů, zajišťuje podmínky a zázemí procesů plánování (4). V současné době není dostatečně personálně vybavena.

V červnu 2008 byly ustanoveny čtyři pracovní skupiny¹⁸ se zadáním vypracovat podklady pro Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a pro nastavení funkčního a efektivního systému poskytování a financování potřebných, kvalitních a dostupných sociálních služeb. Pracovní skupiny jsou tvořeny koordinátory plánování sociálních služeb městských částí, pracovníky Odboru sociální péče a zdravotnictví Magistrátu hl. m. Prahy, metodiky komunitního plánování a dalšími odborníky v dané oblasti. Skupiny jsou otevřené, mohou rozšiřovat řady svých členů dle potřeby a řešeného úkolu.

V pracovních skupinách by měli být zapojeni i odborníci např. z univerzit, autoři odborných studií, národních strategií, apod., které se však dosud nepodařilo zapojit.

Nebyly také prozatím vytvořeny stálé pracovní skupiny ze zástupců městských částí, poskytovatelů a uživatelů.

Fungování osy spolupráce hl. m. Prahy a městských částí je v současnosti založeno na propojení Pracovní skupiny odboru s koordinátory plánování městských částí.

Dosud však nejsou propojeny struktury plánování sociálních služeb hl. m. Prahy a městských částí. Nebyla uzavřena jasná dohoda pro tvorbu plánu rozvoje sociálních služeb potřebná pro formální ukotvení zapojení městských částí do procesu plánování. Nedošlo také dosud k propojení systému plánování a tvorby strategií hl. m. Prahy a městských částí, ani k nastavení monitoringu kvality plánování sociálních služeb městských částí.

Poskytovatelé a uživatelé sociálních služeb jsou v současnosti zastoupeni pouze ve strukturách plánování sociálních služeb některých městských částí. Poskytovatelé i uživatelé by však měli být zapojeni i na úrovni kraje v současné době se uskutečňují první kroky k jejich zapojení do Struktury KPSS. Proběhla první jednání s poskytovateli sociálních služeb a byl navržen způsob volby jejich reprezentantů do Návrhové skupiny poskytovatelů sociálních služeb¹⁹, která by se měla zabývat vytvořením systému zapojení poskytovatelů do stávající Struktury KPSS na úrovni hl. m. Prahy, zejména vybudováním konferenčního systému.

Propagaci a informování veřejnosti v současné době zajišťuje nový portál sociálních a zdravotnických služeb²⁰, který byl spuštěn v červenci 2008 a bude nadále rozvíjen. Další informační systém bude zajištěn v rámci projektu Plánování sociálních služeb v Praze.

17) http://socialnipecce.praha.eu/jnp/cz/komunitni_planovani/kontakty/pracovni_skupina.html

18) http://socialnipecce.praha.eu/jnp/cz/komunitni_planovani/struktura_komunitniho_planovani_hmp/index.html

19) Viz příloha č. 2

20) <http://socialni.praha.eu>

Projekt Plánování sociálních služeb v Praze byl zpracován v rámci Operačního programu Praha – Adaptabilita na podporu dalšího rozvoje komunitního plánování sociálních služeb. Z tohoto projektu se předpokládá financování vzdělávání v oblasti komunitního a strategického plánování, metodická podpora a supervize, veřejná setkání a analýzy potřeb, informační kampaň o komunitním plánování sociálních služeb.

Od října 2007 probíhá proces plánování sociálních služeb v hl. m. Praze pod metodickým vedením metodiků komunitního plánování. Metodické vedení bylo dosud financováno přímo z finančních prostředků Odboru sociální péče a zdravotnictví Magistrátu hl. m. Prahy.

1.4. Závěr

V roce 2008 byly položeny základy struktury a organizace komunitního plánování sociálních služeb na území hl. m. Prahy. Začala pracovat Koordinační komise pro plánování sociálních služeb, Odborná rada, Pracovní skupina odboru SOC Magistrátu hl. m. Prahy. Vznikly úkolové pracovní skupiny, které byly zapojeny do přípravy Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na rok 2009. Byl zahájen dialog s poskytovateli a uživateli sociálních služeb za účelem jejich zapojení do Struktury KPSS. Byl zpracován projekt na další financování některých aktivit z procesu plánování sociálních služeb.

Z monitoringu plnění priorit, které byly stanoveny Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb hlavního města Prahy na rok 2008 (5), vyplývá, že některé vytyčené úkoly přetrvávají do dalšího období. Je třeba zejména:

- zpracovat Procesní řád, který by jasně popsal způsob komunikace a přenosu informací i nakládání s nimi mezi jednotlivými částmi Struktury KPSS včetně hierarchie kompetencí a závazností,
- dokončit budování Struktury KPSS pro hl. m. Prahu včetně zapojení městských částí, poskytovatelů, uživatelů sociálních služeb a odborné veřejnosti,
- propojit a koordinovat politiky a strategie v sociální oblasti na území hl. m. Prahy,
- rozvinout a formalizovat spolupráci hl. m. Prahy a městských částí,
- provázat Strukturu KPSS s plánováním dalších resortů a městských částí,
- nastavit monitoring kvality procesu plánování sociálních služeb městských částí včetně monitoringu na úrovni kraje,
- vytvořit systém informování veřejnosti a komunikace,
- spolupracovat při tvorbě střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb s městskými částmi, poskytovateli a uživateli sociálních služeb,
- zaměřit se na skutečnou podporu přechodu pobytových zařízení na služby docházející za klientem,
- řešit transformaci všech příspěvkových organizací na jinou právní formu.

Pracovní skupina Syntéza a strategie při přípravě Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na rok 2009 definovala kritická místa, která mohou narušit procesy plánování sociálních služeb a je nutné je řešit již v roce 2008:

- zapojení uživatelů, poskytovatelů, odborníků
- personální a organizační zajištění pro plánování sociálních služeb na městských částech
- harmonogram pro přípravu Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na rok 2010 a jeho dodržení
- definování jednotné datové struktury pro sběr informací a zpracování manuálu k jejich sběru a využití
- chybějící politická podpora plánování sociálních služeb v některých městských částech

- chybějící schopnost struktury vyhodnocovat informace poskytované městskými částmi
- vzájemná systémová a metodická provázanost celého procesu plánování
- individuální přístup k městským částem a jejich potřebám
- efektivní využití projektu Plánování sociálních služeb v Praze
- termín pro sepsání Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Praze na rok 2009 a jeho připomínkování
- komunikační toky, informační systém, public relations
- rozvinutí metodiky komunitního plánování sociálních služeb v hl. m Praze
- kapacity a kompetence Pracovní skupiny odboru

1.5. Metoda vzniku SPRSS na rok 2009

Na Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb pro rok 2008 (5) byly zpracovány tři odborné oponentské posudky²¹, které upozornily na nedostatky a rizika. Tato doporučení a připomínky byly brány na zřetel při tvorbě Střednědobého plánu sociálních služeb pro rok 2009.

Přestože byl začátkem roku 2008 vytvořen návrh Struktury KPSS v hl. m. Praze, který byl v červnu tohoto roku schválen Radou HMP, nebyla metoda komunitního plánování při tvorbě tohoto střednědobého plánu a formulování priorit naplněna v plné míře. Například se na definování priorit nepodíleli uživatelé a poskytovatelé sociálních služeb, nedošlo k dostatečné identifikaci potřeb uživatelů, nedošlo ke sjednocení priorit a opatření městských částí a hl. m. Prahy, ani k úplné implementaci schválené Struktury KPSS. Lze tedy konstatovat, že některá Opatření uvedená ve strategické části nebyla projednána metodou komunitního plánování. Postup stanovení Priorit a Opatření je blíže popsán v kapitole 3.1.

Text Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb pro rok 2009 je výsledkem práce Odboru sociální péče a zdravotnictví Magistrátu hlavního města Prahy, přičemž proces tvorby textu byl řízen Koordinační komisí. K procesu vzniku se také vyjadřovala Odborná rada a metodici komunitního plánování, jejich vyjádření však byla pouze doporučující. Podklady ke vzniku některých kapitol připravily pracovní skupiny pro vize, strategie a analýzy. Dále byl učiněn pokus o zjištění některých dat přímo z městských částí prostřednictvím dotazníku, který byl následně vyhodnocen.

Poměrná obecnost textu je zapříčiněna nedostatkem potřebných informací, zejména o skutečných potřebách uživatelů sociálních služeb a nesystémovým sběrem dat z městských částí.

Text návrhu Střednědobého plánu sociálních služeb pro rok 2009 byl v rámci připomínkovacího řízení vyvěšen na portálu odboru SOC MHMP a za účelem jeho připomínkování byl uspořádán workshop pro širokou veřejnost. Připomínky byly řádně vypořádány.

21) http://socialni.praha.eu/jnp/cz/komunitni_planovani/index.html

2. ZÁVĚRY Z PROVÁDĚNÝCH ZKOUMÁNÍ

Kapitola navazuje na informace získané při tvorbě Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb hl. m. Prahy na rok 2008 (5), přináší nové informace a navrhuje další směry a postupy zkoumání v procesu plánování.

Základním zadáním pro pracovní skupiny vytvářející podklady pro střednědobý plán rozvoje sociálních služeb pro toto období bylo pojmenovat klíčová témata, popsat stávající situaci a z popsaného odvodit směry pro další práci na rozvoji sociálních služeb.

Pracovní skupiny při své práci vycházely z již dostupných materiálů, které poskytl odbor sociální péče a zdravotnictví, a z dotazníku, který byl vyplňován městskými částmi. Dostupné materiály byly prostudovány a následně vytvořeny závěry a doporučení. Dotazník byl distribuován do městských částí 1 až 57²².

2.1. Sociodemografické údaje

Pracovní skupina provedla základní analýzu dat, která byla čerpána především z Českého statistického úřadu, z Ministerstva práce a sociálních věcí, z materiálů poskytnutých pracovníky Magistrátu hlavního města Prahy a z materiálu "Sociálně prostorová diferenciacie Prahy" (1)²³.

Závěr

Provedená základní analýza ukazuje, že populace stárne, dochází ke zvyšování migrace obyvatel, zejména směrem z centra Prahy do jejích okrajových částí a v centru města obyvatel poměrně rychle ubývá. Je velmi pravděpodobné, že po dokončení deregulace nájemného se intenzita migrace ještě zvýší.

Lze tedy shrnout, že Prahu čeká stárnutí populace a pohyb vydatných migračních proudů. Tyto tendence je nutné dále sledovat a výsledky zahrnovat do plánování rozvoje sociálních služeb.

Doporučení pro zjišťování sociodemografických dat pro účely plánování soc. služeb naleznete v příloze č. 3 (3.1.).

2.2. Potřeby uživatelů sociálních služeb

Cílem je, aby střednědobý plán rozvoje sociálních služeb byl sestavován na základě zjištěných skutečných potřeb osob na daném území. Pro rok 2009 byly k dispozici jediné dostupné údaje čerpané ze Souhrnné analýzy potřeb uživatelů sociálních služeb²⁴ (3). Ta vznikla jako sekundární analýza vycházející z analýz potřeb uživatelů sociálních a souvisejících služeb pouze v jedenácti pražských městských částech v období září 2006 až květen 2007. Souhrnná analýza však, vzhledem ke zvolené metodě a způsobu provedení, nemohla zahrnout všechny parametry, které je nutno zkoumat pro stanovení skutečných potřeb uživatelů sociálních služeb. Výsledky lze použít pro první orientaci v dané problematice, nikoliv však jako validní analýzu skutečných potřeb uživatelů.

Výše uvedená analýza nekopíruje v plném rozsahu aktuální potřeby uživatelů sociálních služeb. Potře-

22) http://socialnipece.praha.eu/jnp/cz/komunitni_planovani/index.html

23) vypracoval pro Útvar rozvoje hl. m. Prahy kolektiv autorů ze Sociologického ústavu AV ČR a Katedry sociální geografie a reg. rozvoje PŘF UK.

24) http://socialnipece.praha.eu/jnp/cz/komunitni_planovani/dokumenty/index.html.

ba poskytování sociálních služeb je dynamická, dá se prognózovat a plánovat v případě, že je zajištěn informační tok o využívání, rozsahu a kvalitě jednotlivých sociálních služeb. V roce 2009 bude postupováno dle tohoto doporučení:

Doporučení

- přistoupit k zjišťování potřeb v široké spolupráci Magistrátu hlavního města Prahy, městských částí a dalších účastníků tak, aby bylo možno vytvořit ucelený přehled o potřebách osob na území hl. m. Prahy, především potřeb řešitelných sociálními službami
- zpracovat metodologii takového zkoumání

Závěry a doporučení pro další postup při zjišťování potřeb naleznete v příloze č. 3 (3.2.).

2.3. Analýza potřeb poskytování sociálních služeb

Ze zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, obec zjišťuje potřeby poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území. Městské části byly osloveny dotazníkem a měly mimo jiné sdělit kvalifikovaný odhad potřeb poskytování, a jsou-li potřeby pokryty stávajícími sociálními službami.

Závěry a doporučení

Některé městské části nemají k dispozici potřebné analýzy, ani požadované kvalifikované odhady rozdělené dle typu sociálních služeb. Navíc není zřejmé, které služby městské části nemají, a u kterých pouze neznají počet poskytovatelů služby a jejich plošné rozmístění na území hl. m. Prahy. V současné době nejsou úřady městských částí schopné zjistit, kolik poskytovatelů působících mimo jejich území poskytuje služby uživatelům dané městské části. Dále chybí jasné definování uživatele u jednotlivých typů služeb, proto mohou být jednotlivé údaje neporovnatelné, zvláště u služeb poskytovaných anonymně. Jako komplexní řešení pro zjišťování potřebných údajů pro plánování sociálních služeb se jeví vytvoření jednotného datového systému pro sběr dat, který položí terminologický a metodický základ validních informací.

2.4. Analýza stavu poskytování sociálních služeb

Analýza stavu poskytování sociálních služeb v režimu zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách na území hlavního města Prahy²⁵ byla provedena již v lednu roku 2008 a vycházela z informací registru poskytovatelů sociálních služeb. K informacím a údajům v ní obsaženým je proto nutné přistupovat s ohledem na datum jejich vzniku.

Doporučení pro další zjišťování údajů o poskytování sociálních služeb naleznete v příloze č. 3 (3.3.).

2.5. Lokálnost poskytovaných sociálních služeb

V rámci dotazníku, který byl distribuován městským částem, konkrétně radním pro sociální oblast a vedoucím sociálních oddělení/odborů, byla zjišťována lokálnost sociálních služeb²⁶. Jednalo se o zjišťování pohledu dané městské části na to, zda poskytovaná služba je spíše místního nebo celopražského charakteru.

25) http://socialnipece.praha.eu/jnp/cz/komunitni_planovani/dokumenty/index.html

26) http://socialnipece.praha.eu/jnp/cz/komunitni_planovani/dokumenty/index.html

Závěry a doporučení

Dotazníkem byly osloveni pouze pracovníci městských částí, a proto zjištěná fakta vypovídají pouze o tom, jak oni vnímají lokálnost služeb městské části, nikoliv jak tuto otázku vnímají sami poskytovatelé služeb a uživatelé. Při rozhodování, zda se služba bude považovat za místní (tedy do budoucna financovanou samotnou městskou částí), by měl mít vliv i počet uživatelů každé ze služeb a jejich dostupnost pro uživatele.

Je nutné vydefinovat poslání, cíle, cílové skupiny jednotlivých sociálních služeb, dále jejich finanční a organizační zajištění včetně zdrojů. Způsob dosavadního zkoumání ukazuje, že pro další popis lokálnosti bude vhodné využít kvalitativních metod výzkumu.

Tento výstup lze tedy považovat pouze za počáteční podklad k dalším diskusím a definování.

2.6. Priority poskytování sociálních služeb městských částí

Priority poskytování sociálních služeb byly zjišťovány pomocí výše zmíněného dotazníku. Souhrnnou tabulku a jednotlivé priority jednotlivých městských částí naleznete v příloze č. 3 (3.4.).

Závěry a doporučení

Městské části (MČ) prozatím jasně neformulovaly své priority. Většina MČ považuje za své priority konkrétní sociální služby. Při vyhodnocování dotazníků byl jediným porovnatelným parametrem pro priority výčet konkrétních sociálních služeb. Některé priority byly nesrozumitelné, neboť vyjadřovaly jen dílčí aktivity, některých sociálních služeb a volnočasových aktivit.

Pracovní skupina pro analýzy doporučuje:

- vytvořit manuál pro sběr materiálů z městských částí, jednotnou datovou strukturu, která by docílila srovnatelných výstupů
- ujednotit terminologii a obsah položky dotazníku – jaké služby prioritizuje v rámci zákona i mimo zákon 108/2006 Sb. o sociálních službách
- nastavit harmonogram průběhu analýzy s časovou rezervou

3. PRIORITY A STRATEGIE PRO ROK 2009

Priority obecně vymezují základní směry, oblasti či témata, kterými se budeme v daném období zabývat a jež mají přednostní nárok. Priority jsou naplňovány opatřeními a uskutečňovány prostřednictvím aktivit. Stanovení priorit tohoto plánu obecně vychází z platných předpisů, strategií a dokumentů závazných pro sociální oblast, vyplývajících z dokumentů Evropské unie, České republiky a příslušných ministerstev. Určení priorit pouze na období jednoho roku proběhlo také v důsledku očekávaných změn ve financování sociálních služeb. S předáním dotace na poskytování sociálních služeb ze státního rozpočtu na kraje dojde k zásadní změně financování. Proto je nutné mít od roku 2010 k dispozici nový systém rozdělování finančních prostředků této dotace (možná aplikace i na rozdělování finančních prostředků z rozpočtu hl. m. Prahy).

3.1. Tvorba priorit a strategií

Priority a strategie Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na rok 2009 byly stanoveny na základě podkladů pracovních skupin²⁷, jednání se zástupci samosprávy hl. m. Prahy, z plnění Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb hlavního města Prahy na rok 2008 (5). Stanovené priority jsou v souladu s prioritami národních dokumentů.

Sjednocení všech získaných podkladů včetně podkladů pro formulování priorit provedla pracovní skupina Syntéza a strategie, která byla složena ze zástupců zadavatelů (zástupci Koordinační komise, Pracovní skupiny odboru), zástupců Odborné rady, koordinátorů městských částí a metodiků komunitního plánování.

Celý text Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na rok 2009 včetně priorit byl připomínkován a připomínky byly zapracovány do textu. Finální verze střednědobého plánu prošla schvalováním Koordinační komise a následně byla předložena ke schválení Radě hl. m. Prahy.

Zapojení poskytovatelů a uživatelů při tvorbě střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb však bylo nedostačující a je nutné je řešit v rámci revize organizační struktury.

Spolupráce s městskými částmi při tvorbě střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb probíhala především prostřednictvím koordinátorů městských částí. Koordinátoři byli průběžně informováni a aktivně se zapojovali na úrovni pracovních skupin. Další potřebné údaje (např. priority městských částí, potřeby poskytování soc. služeb) byly zjišťovány dotazníkem²⁸.

Nejednotnost pojetí plánování sociálních služeb včetně priorit městských částí, chybějící definice pojetí potřebnosti, schvalování priorit městských částí právě v tomto období a další nesourodost velmi komplikují syntézu zjištěných údajů. Tato situace nutí při formulaci priorit více akcentovat národní priority, priority městských částí schválené do roku 2008 a celopražský pohled. V nejbližší době je nevyhnutelné sjednotit terminologickou a datovou strukturu informací vyměňovaných mezi městskou částí a hl. m. Prahou.

27) http://socialnipece.praha.eu/jnp/cz/komunitni_planovani/index.html

28) http://socialnipece.praha.eu/jnp/cz/komunitni_planovani/index.html

3.2. Zásady a priority hl. m. Prahy v oblasti sociálních služeb na rok 2009

Na základě výstupů pracovních skupin, dostupných materiálů a závazných dokumentů byly formulovány tyto zásady tvorby plánu rozvoje sociálních služeb na rok 2009:

- 1) zachování stávajícího stavu poskytování sociálních služeb
- 2) dotvoření struktur systému plánování zajišťujícího důsledné uplatnění metody KPSS

V rámci těchto zásad je pro rozvoj sociálních služeb v roce 2009 stanoveno šest priorit:

- I. Stabilizace
- II. Kvalita
- III. Strategie
- IV. Koordinace
- V. Systém
- VI. Kritéria

K naplnění priorit jsou navržena opatření. Opatření jsou rozpracována do jednotlivých aktivit (viz též kap.5).

I. STABILIZACE

Zajistit fungování a financování sociálních služeb včetně jejich rozvoje prostřednictvím získání finančních prostředků ze státního rozpočtu, z rozpočtu hlavního města Prahy, městských částí, atd.

Opatření pro stabilizaci:

1. podpora služeb
2. zohlednění kvality služeb
3. systém hodnocení žádostí o dotace
4. omezení duplicitního financování
5. transformace příspěvkových organizací hl. m. Prahy

Podpora služeb

V roce 2009 bude zachován systém financování sociálních služeb s tím, že budou v rámci grantového řízení hl. m. Prahy podporovány zejména služby z oblasti prevence, aktivizační služby (aktivizující návrat člověka do svého přirozeného prostředí) a služby podporující zachování člověka v jeho přirozeném prostředí.

Zohlednění kvality služeb

V grantovém řízení hl. m. Prahy v roce 2009 bude při hodnocení žádostí poskytovatelů služeb o finanční podporu zohledněna kvalita poskytované služby. Tato kvalita může být zjišťována např. doložením naplňování standardů kvality poskytované služby v žádosti.

Systém hodnocení žádostí o dotace z prostředků hl. m. Prahy

Hodnotitelé by měli být nezávislí, v dostatečném počtu a splňovat kvalifikaci pro hodnocení a znát místní podmínky. Systém hodnocení žádostí by měl být transparentní s přesně formulovanými pravidly pro rozdělování finančních prostředků.

Omezení duplicitního financování

Některé služby jsou finančně podporovány v rámci Magistrátu hl. m. Prahy z více resortů. Hl. m. Praha podporuje vícezdrojové financování poskytování služeb, nikoliv však duplicitní financování (tzn. jedna konkrétní činnost je zafinancována ve své plné výši dvakrát). Proto by i nadále mělo docházet k infor-

mačnickému propojování mezi jednotlivými politikami Magistrátu hl. m. Prahy, aby k duplicitnímu financování nedocházelo.

Transformace příspěvkových organizací hl. m. Prahy

V příštím roce bude pokračovat započatá transformace příspěvkových organizací hl. m. Prahy. V současné chvíli není vyjasněno, jak bude použita předpokládaná finanční úspora z tohoto procesu. Bylo by vhodné uspořené finanční prostředky využít pro proces změny formy služeb, podpořit komunitní typ péče (např. terénní sociální služby, rodinný typ služeb, sousedská výpomoc, ambulantní služby, atd.), který je i prioritou národní strategie.

II. KVALITA

Vytvořit základní rámec pro dotační politiku hlavního města Prahy, tj. přerozdělování prostředků ze státního rozpočtu ČR a zdrojů hlavního města Prahy.

Opatření pro kvalitu:

1. systém rozdělování finančních prostředků
2. kontrola, hodnocení efektivity
3. zohlednění finanční podpory poskytovaných služeb v rámci politik nespádajících pod odbor sociální péče a zdravotnictví
4. Evropský sociální fond

Systém rozdělování finančních prostředků

Pro nastavení systému rozdělování finančních prostředků je nutné najít a zvolit kritéria, která zajistí jejich efektivní rozdělení, a najít vhodný způsob formy řízení rozdělení těchto finančních prostředků. Systém rozdělování finančních prostředků musí zohledňovat priority (hl. m. Prahy, městských částí), potřeby poskytování sociálních služeb a kvalitu poskytovaných služeb.

Kontrola, hodnocení efektivity

Zajistit systém kontroly využití finančních prostředků skládající se z hodnocení obsahové části poskytovaných služeb (kvalita poskytování) a z hodnocení finanční části – zejména finanční kontroly vynakládání prostředků (nastavit monitorovací kritéria, indikátory hodnocení efektivního využití).

Evropský sociální fond

Poskytované finanční prostředky z Evropského sociálního fondu na poskytování služeb jsou dočasné a je nutné se začít již nyní zabývat tím, jakým způsobem se tento finanční zdroj od roku 2013 nahradí.

III. STRATEGIE

Vytvořit podmínky pro přípravu dlouhodobější strategie rozvoje sociálních služeb na další roky, která bude plně v souladu se současnými trendy v poskytování sociálních služeb uvedenými v evropských a národních prioritách.

Opatření pro strategii:

1. skutečné potřeby uživatelů
2. propojení s dalšími strategiemi
3. spolupráce hl. m. Prahy a městských částí
4. spolupráce s kraji
5. systém sběru dat

Potřeby osob v nepříznivé situaci

Pro vytvoření efektivního systému poskytování sociálních služeb je nutné zjistit oprávněné potřeby osob v nepříznivé situaci. Doporučení ke sběru těchto údajů viz příloha č. 3.2.

Propojení s dalšími strategiemi

Strukturu a organizaci plánování sociálních služeb, stejně jako tvorbu střednědobého plánu je nutné propojit a koordinovat s ostatními plány a koncepcemi hl. m. Prahy tak, aby v oblastech, kde se navzájem dotýkají či překrývají, došlo ke sladění zájmů a cílů.

Spolupráce hl. m. Prahy a městských částí

Pro zjištění a sjednocení potřebných údajů, propojení plánování, strategií a financování sociálních služeb, je nutné připravit podmínky pro aktivní spolupráci mezi hl. m. Prahou a městskými částmi.

Spolupráce s kraji

Z důvodu vytvoření efektivní a dobře fungující sítě sociálních služeb je nezbytné nastavit mezikrajskou komunikaci a spolupráci (především se Středočeským krajem). Mezikrajská spolupráce se týká zejména řešení těch sociálních služeb, které se mezi kraji prolínají. Nastavením vzájemné spolupráce se usnadní možnost propojování krajských strategií, politik a skladebnosti plánů rozvoje sociálních služeb.

Systém sběru dat

Základem systému sběru dat je vytvoření jednotné datové struktury, tj. jednotného seznamu údajů, které budou sledovány. Manuál vypracovaný pro sběr dat musí přesně definovat jednotlivé pojmy, jejich obsah a způsob vykazování, stejně jako další postup při zpracování a vyhodnocení.

IV. KOORDINACE

Připravit podmínky pro propojení Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb se Strategickým plánem hl. m. Prahy včetně použité metody pro jeho tvorbu (a to při zohlednění strategií a plánů městských částí).

Opatření pro koordinaci:

1. dostupné údaje
2. zapojení odborníků
3. zařazení strategií sociálních služeb do celopražských strategií
4. meziresortní (mezioborová) spolupráce

Dostupné údaje

Pro ušetření časové i personální kapacity je vhodné využít dostupná data získaná při tvorbě strategických dokumentů.

Zapojení odborníků

Pro nastavení podmínek pro propojení Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Praze se Strategickým plánem hl. m. Prahy je nutné aktivně spolupracovat s Útvarem rozvoje hlavního města Prahy, využít odborný potenciál i v dalších oblastech.

Zařazení strategií sociálních služeb do celopražských strategií

Během roku 2009 budou nastaveny podmínky pro propojení Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Praze se Strategickým plánem hl. m. Prahy a promítnutí strategie poskytování sociálních služeb do strategie celopražské. Při propojování musí být zohledněny strategie a plány městských částí.

Meziresortní spolupráce

V procesu komunitního plánování sociálních služeb je třeba zajistit propojení a tvorbu systému v oblasti „meziresortní“ spolupráce v politikách souvisejících s oblastí sociálních služeb v hl. m. Praze. Jsou to především: prevence kriminality, protidrogová prevence, volný čas dětí a mládeže, rodinná politika, oblast zdravotnictví, národnostní menšiny, oblast školství, problematika bezdomovectví, migrace a imigrace, oběti domácího násilí, osoby propuštěné z výkonu trestu, atd. V rámci meziresortní spolupráce je nutné koordinovat záměry a strategie jednotlivých politik a propojit financování těchto oblastí.

V. SYSTÉM

Dokončit tvorbu struktury kvalitního plánování sociálních služeb na základě reálných potřeb uživatelů, možností hlavního města Prahy a městských částí a vytvoření systému pro naplnění níže uvedených vizí, tj. naplnění usnesení Rady hl. m. Prahy č. 903 z 15.7.2008.

Opatření systému:

1. zapojení poskytovatelů a uživatelů
2. procesní řád
3. vytvoření a realizace systému spolupráce s městskými částmi
4. informační systém a public relations
5. lidské zdroje, manažerské řízení procesu

Zapojení poskytovatelů a uživatelů

Vytvořit systém zapojení poskytovatelů a uživatelů do stávající struktury komunitního plánování sociálních služeb a vybudovat tzv. konferenční systém (zahrnující např. emailovou konferenci, workshopy, pracovní skupiny, konzultační schéma, atd.). Poskytovatelé budou zapojeni zároveň v rámci pracovních skupin na úrovni hlavního města Prahy. V průběhu zapojování uživatelů do plánování sociálních služeb na krajské úrovni bude vyřešeno i vytvoření pracovních skupin dle cílových skupin uživatelů.

Procesní řád

Vytvořit procesní řád, který by popsal způsob komunikace a přenosu informací i nakládání s nimi mezi jednotlivými částmi struktury.

Vytvoření a realizace systému spolupráce s městskými částmi

Formalizovat a realizovat aktivní spolupráci hl. m. Prahy a městských částí. Tato spolupráce by se měla formalizovat na základě uzavřené „dohody“ mezi městskými částmi a hl. m. Prahou ve smyslu deklarované spolupráce při plánování sociálních služeb. Dohoda by měla obsahovat způsob předávání informací, umožnění spolupráce osob pověřených plánováním sociálních služeb městských částí v procesu plánování hl. m. Prahy, vymezením jasných kompetencí hl. m. Prahy a městských částí, atd. Dohoda by měla být uzavřena na úrovni zástupců samosprávy hl. m. Prahy a městských částí.

Struktury plánování sociálních služeb městských částí

Tam, kde na městských částech struktury chybí, je nutné zajistit organizační zázemí pro spolupráci s hl. m. Prahou při plánování rozvoje sociálních služeb.

Jedná se především o zajištění osoby zodpovědné za plánování sociálních služeb a osoby pověřené plánováním (koordinátor, kontaktní osoba).

Informační systém a public relations (PR)

V průběhu procesu je nezbytné nepřetržitě informovat veřejnost a všechny zúčastněné subjekty o průběhu procesu komunitního plánování. Popularizovat metodu komunitního plánování a zajišťovat public relations celého procesu.

Informační systém by měl zahrnovat stávající portál odboru sociální péče a zdravotnictví²⁹, který bude nadále rozvíjen (např. připravovaná GIS mapa sociálních služeb), konferenční systém, systém sběru dat (sběr, jejich uchovávání databanka, archiv dat a následná distribuce).

Lidské zdroje, manažerské řízení procesu

Schválením Struktury KPSS byl nastartován proces, který již nyní klade nové a nové požadavky na řešení úkolů. Jako nezbytná se jeví nutnost posílení manažerského řízení, na které jsou kladeny vysoké nároky zejména při koordinaci činností všech zainteresovaných subjektů. Velmi náročnou oblastí činnosti (po obsahové i administrativní stránce) je i zapojení a komunikace jak s poskytovateli, tak i s uživateli sociálních služeb. Pro objektivní posouzení personálního zajištění procesu komunitního plánování, v souvislosti s plánovanou revizí Struktury KPSS, je vhodné provést v dohledné době manažerský a personální audit. K posílení kapacit pro zajištění procesu je vhodné ve větší míře využít i externích spolupracovníků.

VI. KRITÉRIA

Zpracovat funkční a efektivní systém plánování sociálních služeb v souladu s principy a kritérii metody plánování sociálních služeb.

Opatření kritérií:

1. indikátory dopadu a udržitelnosti procesu
2. kontrola systému plánování a jeho výstupů

Indikátory dopadu a udržitelnosti procesu

Pro sledování dopadu a udržitelnosti procesu komunitního plánování sociálních služeb na území hl. m. Prahy je třeba využít již existující kritéria kvality, metodiky pro plánování sociálních služeb a ustavit monitorovací skupiny.

Kontrola systému a jeho výstupů

Vytvořit a zavést systém kontroly realizace procesu, výsledků procesu a vyhodnocení.

Pro naplnění Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb zformulovala pracovní skupina Syntéza a strategie kritická místa pro rok 2009:

- nastavení systému rozdělování finančních prostředků pro rok 2010 v návaznosti na kritéria kvality
- dohoda o spolupráci hl. m. Prahy s městskými částmi
- metodika zjišťování potřeb
- zahájení přípravy na možné ukončení zdroje financí z ESF
- nenavázání aktivní spolupráce (horizontální i vertikální) ve Struktuře KPSS především s poskytovateli a uživateli
- nesprávné pochopení úloh jednotlivých složek Struktury KPSS
- monitorovací kritéria

29) <http://socialni.praha.eu>

- analýza nákladovosti
- indikátory míry, v níž služba odpovídá potřebám
- manažerské řízení procesu plánování a dostatečné lidské zdroje pro uskutečnění všech potřebných kroků
- finanční prostředky na plánování sociálních služeb na úrovni hl. m. Prahy i městských částí
- kvalitní public relations (PR), předcházející demotivaci

4. FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Přijetím zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách došlo z finančního hlediska mimo jiné k celkovému zvýšení alokací objemů finančních prostředků do systému sociálních služeb, a to díky dávce vyplácené přímo osobám v nepříznivé sociální situaci – příspěvku na péči. V roce 2008 se předpokládá, že vzroste výplata příspěvku na péči na území hlavního města Prahy o necelých 40%. Poskytnutý příspěvek na péči, jak se v průběhu roku ukázalo, se ale plně nevrací do systému registrovaných poskytovatelů sociálních služeb a slouží k uspokojování potřeb osob v nepříznivé sociální situaci v rámci domácí péče, např. prostřednictvím rodiny.

Nárůst mandatorní dávky – příspěvku na péči a její složitost při vyplácení neřeší ani připravovaná novela zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách. Do budoucna stojí před zákonodárci (vlastně i před hlavním městem Prahou) úkol, jak zabezpečit, aby financování sociálních služeb včetně výplaty příspěvku na péči bylo efektivnější a účelnější.

Finanční toky lze obecně vymezit jako směřující k poskytovatelům služeb, resp. k osobám v nepříznivé sociální situaci. V prvním případě se jedná o dotaci z veřejných rozpočtů z rozpočtových kapitol Ministerstva práce a sociálních věcí, hlavního města Prahy a jednotlivých městských částí. Ve druhém případě se jedná o prostředky vyplácené osobám v nepříznivé sociální situaci (příspěvek na péči) a v odůvodněných případech i účelové prostředky, např. z rozpočtů městských částí, nadací a nadačních fondů.

Od účinnosti zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách, tj. od 1.1.2007, je patrná snaha o decentralizaci dotačních řízení na místní úroveň, v případě Ministerstva práce a sociálních věcí ČR na hlavní město Prahu a z hlavního města Prahy na městské části. V případě decentralizace dotačního řízení Ministerstva práce a sociálních věcí na hlavní město Prahu zůstávají dotační prostředky v rozpočtové kapitole Ministerstva práce a sociálních věcí ČR a hl. m. Praha pouze navrhuje výši dotace jednotlivým poskytovatelům služeb. V případě decentralizace dotačních programů z hlavního města Prahy na městské části již dochází k přesunu finančních prostředků do rozpočtů jednotlivých městských částí a tedy i k naplňování stanovených priorit ze Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb hlavního města Prahy na rok 2008.

Pro rok 2008 celkový objem finančních prostředků ve srovnání s rokem 2007 vzrostl. Důvodem největšího nárůstu financí je odhad výplaty příspěvků na péči pro rok 2008. V grantové oblasti byly jednotlivé dotační tituly navýšeny tak, aby pokryly meziroční inflaci v ČR. Uvedené pokrytí meziroční inflace se naopak nepodařilo zajistit z prostředků od Ministerstva práce a sociálních věcí (státní dotace). Neinvestiční příspěvek poskytnutý příspěvkovým organizacím zřízených hl. m. Prahou byl snížen především z důvodu nově zavedených zdravotních výkonů do systému bodového hodnocení zdravotních pojišťoven.

4. FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Tab. č. 1 – celkový přehled alokovaných finančních prostředků na výdaje v sociální oblasti 2007 a 2008

Zdroj		Rok 2007	Rok 2008	Porovnání 08/07	
Neinvestiční příspěvek z rozpočtu hl. m. Prahy příspěvkovým organizacím		650 433 500	581 029 700	89,3%	
Grantová oblast					
z toho	granty v sociální oblasti		80 069 000	95 000 000	118,6%
	z toho	sociální služby dle zákona 108/2006 Sb.	72 171 000	84 810 000	117,5%
		granty v oblasti rodinné politiky		3 840 000	
		doplňující a navazující služby k sociálním službám (např. doprava, kluby)	7 898 000	6 350 000	80,4%
	granty v oblasti protidrogové prevence		32 000 000	37 000 000	115,6%
	granty v oblasti zdravotnictví		9 000 000	9 000 000	100,0%
	granty v oblasti prevence kriminality		10 280 000	10 280 000	100,0%
	granty v oblasti volného času		26 308 000	28 062 000	106,7%
Výdaje z rozpočtu MČ		374 000 000	390 000 000	104,3%	
Státní dotace z prostředků kapitoly 313 MPSV		516 934 000	515 234 800	99,7%	
Příspěvek na péči skutečnost rok 2007 a odhad rok 2008		1 141 000 000	1 585 856 000	139,0%	
Celkem skutečnost rok 2007 a odhad rok 2008		2 840 024 500	3 251 462 500	114,5%	

Poznámky k tabulce:

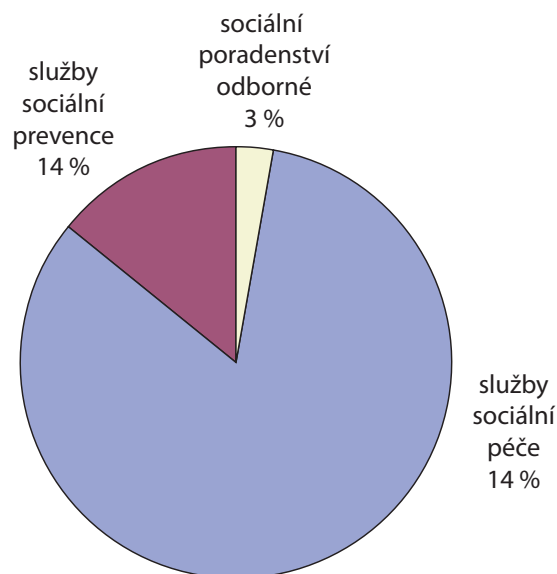
Údaje k roku 2008 jsou stavem k 30.6.2008, není-li psáno jinak.

Příspěvek na péči činil 1 141 550 Kč k 5.9.2008 (Rozhodnutí MPSV č.j. 2008/60456221).

Výše uvedená tabulka nezahrnuje finanční toky od nadací a nadačních fondů, zdravotních pojišťoven, příjmy z vlastních hospodářských činností poskytovatelů služeb a darů. Položka výplaty příspěvku na péči není vždy plně navracena do systému registrovaných poskytovatelů sociálních služeb a často slouží k uspokojení potřeb uživatelů v jejich přirozeném prostředí od neregistrovaných poskytovatelů služeb (např. rodiny). Z hlediska přesnosti přehledu alokovaných finančních prostředků je nutno konstatovat, že poskytovatelé služeb získávají i příjmy od klientů, nejenom z příspěvků na péči, ale např. také z úhrad za ubytování a stravu.

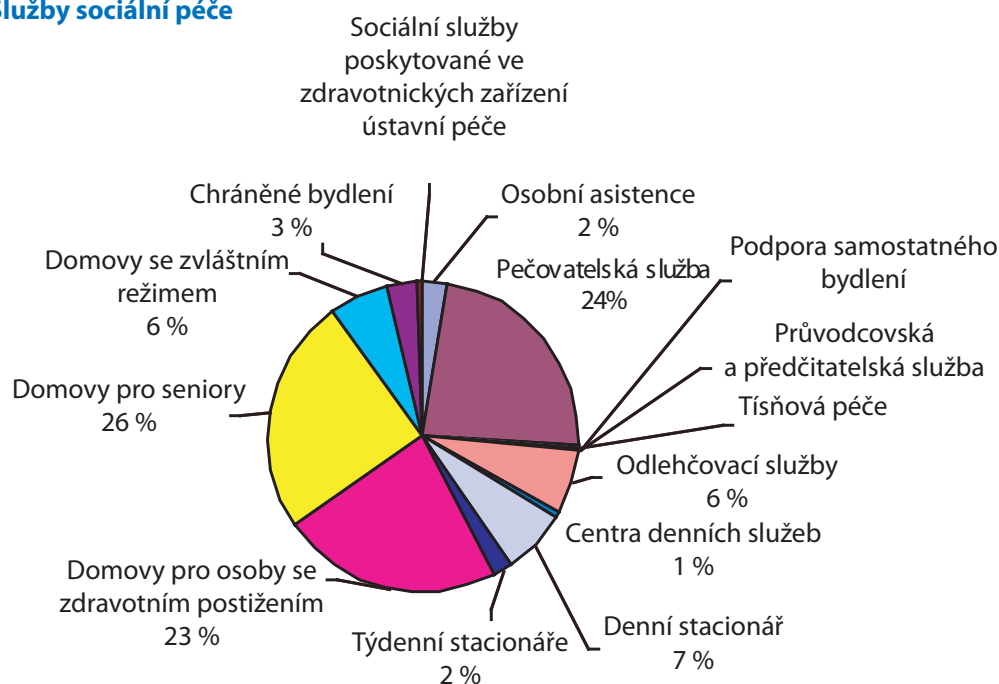

Graf. č. 1 Financování podle zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách registrovaných poskytovatelů sociálních služeb v roce 2008

Graf. č. 2 Financování podle zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách registrovaných poskytovatelů sociálních služeb podle druhů sociálních služeb v roce 2008

Služby sociální péče

Rozdělení dotačních prostředků na jednotlivé druhy sociálních služeb není plně alokováno podle zjištěné potřeby služeb od osob v nepříznivé sociální situaci, ale vychází především z požadavků registrovaných poskytovatelů sociálních služeb, kteří pracují s těmito osobami. Finanční prostředky musí být ale využity v souladu a s cíli zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách, tj. k jejich sociální integraci.

4.1. Finanční podpora směřující k poskytovatelům služeb v roce 2008

4.1.1. Finanční prostředky z rozpočtu hlavního města Prahy

Neinvestiční příspěvek příspěvkovým organizacím

Velkou část finančních prostředků na podporu sociálních služeb hl. m. Praha vydává ze svého rozpočtu příspěvkovým organizacím jako neinvestiční příspěvek. Celkový neinvestiční příspěvek pro rok 2008 (stav k 30.6.2008) byl ve výši 581, 030 mil.Kč, z toho 90% bylo určeno na poskytování sociálních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením (především se jedná o pobytové služby – domovy). Zbývající část byla určena na zabezpečení provozu Centra sociálních služeb Praha (azylové domy, noclehárny, intervenční centra a další služby). Přehled jednotlivých neinvestičních příspěvků je uveden v příloze č. 4 tab. 1.

Oproti loňskému roku došlo v roce 2008 ke snížení neinvestičního příspěvku hlavního města Prahy, a to cca o necelých 70 mil. Kč. Toto snížení je výstupem z projednávání výsledků hospodaření jednotlivých organizací za rok 2007 – ukázalo se, že velmi významným zdrojem, který přispívá ke krytí nákladů, je úhrada vykonaných zdravotních úkonů od zdravotních pojišťoven.

V průběhu roku 2008 se ukazuje, že výše poskytnutého neinvestičního příspěvku nestačí na pokrytí nákladů spojených s poskytováním pobytových služeb. Jedná se zejména o náklady na vzdělávací programy pro zaměstnance v přímé péči a zkvalitnění péče z důvodu zavádění standardů v oblasti sociální péče.

Grantové řízení hlavního města Prahy

Pro rok 2008 hl. m. Praha vyhlásilo grantová řízení, která úzce souvisejí s oblastí sociálních služeb. Jedná se především o grantové řízení v oblasti zdravotnictví, protidrogové politiky, prevence kriminality a v oblasti volného času mládeže. Největší část základních činností sociálních služeb je ale podporována grantovým řízením v sociální oblasti, které se skládá z 5 programů. Potencionálními žadateli mohli být poskytovatelé sociálních služeb bez rozdílu právní formy, s výjimkou příspěvkových organizací zřizovaných hlavním městem Prahou.

Přehled vyhledávaných programů grantového řízení:

- I. Program Podpora sociálních služeb poskytovaných občanům hl. m. Prahy
- II. Program Podpora služeb, které vhodným způsobem navazují a doplňují sociální služby
- III. Program Podpora rodiny
- IV. Program Podpora nových sociálních služeb na území hl. m. Prahy
- V. Program Podpora městských částí v sociální oblasti

Na grantovou politiku bylo vyčleněno z rozpočtu hl. m. Prahy celkem 95 mil.Kč, což je o 15 mil. Kč více než v roce 2007. Přestože v roce 2008 došlo k rozšíření grantového řízení o nové programy, navýšení finančních prostředků bylo především promítnuto na podporu činností registrovaných poskytovatelů sociálních služeb. Tuto realitu vystihuje i skutečnost, že největší objem z vyčleněných finančních prostředků v roce 2008 pro grantové řízení v sociální oblasti byl vydán na I. program (61,1mil.Kč) spolu s podporou nových registrovaných sociálních služeb – IV. program (2,2 mil. Kč) a podporou „regionálních“ registrovaných služeb prostřednictvím V. programu (21,5 mil.Kč).

Celkově v roce 2008 podpořilo hl. m. Praha ze svého rozpočtu v rámci grantového řízení v sociální oblasti (I.,IV.a V. program) 167 poskytovatelů sociálních služeb a jednalo se o podporu celkově 309 služeb. Míra podpory jednotlivých druhů sociálních služeb je znázorněna v příloze č. 4 tab. 2. Nejvíce byly

podpořeny pečovatelské služby (12% z celkového objemu) a služby osobní asistence (12% z celkového objemu). 58% z celkového objemu byly podpořeny druhy sociální služeb jako je sociální rehabilitace, sociální poradenství, odlehčovací služby, chráněné bydlení a sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Velká míra podpory sociálního poradenství a sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením byla dána rozhodnutím ze strany MČ, které podporovaly tuto službu v rámci V. grantového programu. Nejméně byla podpořena centra denních služeb, podpora samostatného bydlení, raná péče.

Na míru podpory jednotlivých druhů sociálních služeb je ale nutné nahlížet z pohledu vícezdrojového financování. Ne všechny druhy sociálních služeb jsou rovnoměrně financovány ze všech dostupných veřejných zdrojů, např. služby jako terapeutické komunity, telefonická krizová pomoc jsou většinou finančně podporovány ze státní dotace (celorepubliková působnost). Vzhledem k tomuto bylo při určení míry podpory v rámci grantového řízení hl. m. Prahy nutné zohledňovat státní dotaci, možnost spolufinancování služby od uživatelů či např. od zdravotních pojišťoven apod. Významnou roli ve výsledku podpory hraje také nákladovost služby – je rozdíl v nákladovosti poskytování služeb sociální péče a služeb sociální prevence. V neposlední řadě se výsledek míry podpory v tuto chvíli odráží od výše požadavků jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb. Je nutné nastavit takový systém, který by reagoval na financování potřebných sociálních služeb.

Vyhlášení II. programu podpora služeb, které vhodným způsobem navazují a doplňují sociální služby hl. m. Prahy navázalo na zkušenosti z roku 2007. V rámci tohoto programu bylo podpořeno celkem 38 organizací, resp. 42 služeb, mezi něž bylo rozděleno 6,4 mil.Kč. Mezi podpořené okruhy služeb patří doprava pro osoby se zdravotním postižením (2,1 mil.Kč), svépomocné aktivity (1,3 mil. Kč), aktivizační a vzdělávací aktivity (3 mil.Kč).

Pro rok 2008 byly vyhlášeny další tři nové grantové programy – program podpory rodiny, program na podporu nových sociálních služeb na území hl. m. Prahy a program na podporu MČ. Program podpory rodiny byl určen na podporu projektů, které posilují a podporují funkci biologické a náhradní rodiny – např. služby „sanace“ rodiny, mateřská centra, aktivity na podporu náhradní rodinné péče apod. Na uskutečnění projektů byla rozdělena částka ve výši 3,8 mil. Kč. Částka ve výši 2,3 mil. Kč byla poskytnuta na rozvoj nových sociálních služeb, např. terénní programy pro děti a mládež, denní stacionář, chráněné bydlení, sociálně terapeutické dílny. Podpora nových sociálních služeb byla realizována ve spolupráci s městskými částmi.

Spolupráce s městskými částmi byla navázána i prostřednictvím V. programu. Po konzultacích s městskými částmi bylo rozhodnuto, že finanční prostředky budou poskytnuty správním obvodům a k jejich rozdělení dojde ve spolupráci s městskými částmi daného správního obvodu. Správní obvody tak získaly dotaci na zabezpečení potřeb pro své občany v sociální oblasti³⁰. V roce 2008 byl program omezen pouze na 4 druhy sociálních služeb. Jednalo se o pečovatelskou službu, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením a odborné sociální poradenství pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Mezi jednotlivé městské části (správní obvody) byla dotace rozdělena s ohledem na počet obyvatel nad 65 let věku, počet dětí a mládeže do 18 let, počet občanů pobírajících příspěvky na péči, včetně počtu nevyřízených žádostí o příspěvek na péči, počet osob, které mají priznané mimořádné výhody I. až III. st. včetně nevyřízených žádostí. Nejvíce z této dotace byla podpořena pečovatelská služba (necelých 50% z celkové dotace). Nejméně byla

30) Do dotačního řízení se přihlásily všechny městské části 1 22, s výjimkou Městské části Praha 19 (MČ Praha 19 vyzvala poskytovatele sociálních služeb svého správního území, aby se přihlásily o finanční podporu, bohužel poskytovatelé soc. služeb nereagovali, z tohoto důvodu se MČ Praha 19 rozhodla neúčastnit se vyhlášeného dotačního řízení).

podpořena služba nízkoprahová zařízení pro děti a mládež. Jedním z důvodů může být i skutečnost, že tato služba není zastoupena na všech MČ a služba je kompenzována různými volnočasovými kluby pro děti a mládež.

4.1.2. Dotace ze státního rozpočtu

Velká část sociálních služeb na území hl. m. Prahy je financována i ze státního rozpočtu, a to formou účelové dotace. Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR vyhlásilo jako každý rok i pro rok 2008 dva dotační programy:

- Program podpory A – podpora poskytování sociálních služeb, které mají místní či regionální charakter, poskytovaných uživatelům služeb v souladu s místními či regionálními potřebami
- Program podpory B – podpora sociálních služeb, které mají celostátní či nadregionální charakter

Podmínky a způsob poskytování dotace ze státního rozpočtu byly stejné jako v roce 2007. Hl. m. Praha podávalo na MPSV souhrnnou žádost o poskytnutí státní dotace ve výši 588,076 mil. Kč. Od MPSV však obdrželo na začátku roku 2008 částku ve výši 477,9³¹ mil. Kč. Tato částka byla velmi nízká a nedostačující. Ministerstvo práce a sociálních věcí krátilo dotaci především ve službách sociální péče, kde předpokládalo dofinancování i ze strany uživatele. Bohužel se ukázalo, že většina příspěvků na péči není použita k úhradě poskytnutí sociální služby prostřednictvím registrovaných poskytovatelů sociálních služeb. Občané, kteří pobírají příspěvek na péči, jej využívají v rámci domácí péče či ke zvýšení svého životního standardu. V průběhu roku 2008 došlo k částečnému narovnání poskytnuté státní dotace o 37,3 mil. Kč. Míra podpory jednotlivých druhů služeb je uvedena v příloze č. 4 tab. 2.

Výše míry podpory jednotlivých druhů sociálních služeb ze státní dotace je ovlivněna stejnými okolnostmi jako v grantovém řízení hl. m. Prahy.

4.1.3. Dotace z rozpočtu městských částí hl. m. Prahy

Městské části, podle možnosti svých rozpočtů, vynaložily v roce 2008 na podporu sociální oblasti celkem 390 mil. Kč. Jednalo se především o podporu pečovatelské služby, odlehčovací služby, klubů pro seniory a osob se zdravotním postižením, mateřských a dětských center, volnočasové aktivity, apod.

Městské části, zejména ve svých příspěvkových organizacích, nesledují poskytnutý neinvestiční příspěvek na jednotlivé sociální služby, proto je také velmi nelehké určit, jakými částkami městské části jednotlivé druhy sociálních služeb podporují (tzn. že poskytnutý příspěvek jde organizaci, příspěvkové organizaci jako celek a není rozepsán dle sociálních služeb poskytovaných danou organizací). K propojení plánování a financování sociálních služeb mezi městskými částmi a hl. m. Prahou je nutné sjednotit monitoring sledování potřeb, následně pak i harmonogram požadavků potřebné finanční podpory městských částí od hl. m. Prahy. Tato propojenost by měla být taktéž v souvislosti s plánováním rozpočtu hl. m. Prahy a jednotlivých městských částí.

31) Jednalo se o finanční podporu v programu A. Jednotliví poskytovatelé sociálních služeb, kteří poskytují celorepublikové služby (tedy i pro občany hl. m. Prahy), získali státní dotaci přímo od Ministerstva práce a sociálních věcí. U těchto služeb nelze přesně rozklíčovat podíl pro hlavní město Prahu.

4.1.4. Finanční prostředky ze strukturálních fondů EU

Jednotný programový dokument pro cíl 3 (JPD 3), opatření 2.1 „Integrace specifických skupin obyvatelstva ohrožených sociální exkluzí“

V roce 2008 bylo v Praze v oblasti sociální integrace realizováno celkem 92 projektů, jejichž celkové finanční nároky v roce 2008 odpovídají 318 mil. Kč. V letošním roce nebyly v rámci JPD3, opatření 2.1, vyhlášeny žádné nové výzvy; jedná se o projekty, které byly zahájeny převážně na podzim roku 2006 a na počátku roku 2007 a které nejpozději v září 2008 realizaci ukončí.

Výše uvedené projekty spolufinancované z Evropského sociálního fondu jsou zaměřené na začleňování znevýhodněných osob zpět do společnosti, kdy hlavní důraz je kladen na začlenění na pracovní trh. Nejčastěji projekty pracují s cílovou skupinou zdravotně postižených, duševně nemocných, s osobami z odlišného sociokulturního prostředí (s migranty, cizinci žijícími v Praze, příslušníky romských komunit, s osobami bez přístřeší), část projektů se věnuje skupině osob závislých a ohrožených závislostmi. Druhá skupina projektů se zaměřuje na rozvoj pražských organizací působících v sociální oblasti, tj. na vzdělávání pracovníků těchto organizací (pracovníků v „přímé péči“, managementu), na zavádění standardů kvality do práce organizace a na sdílení dobré praxe (v rámci České republiky, v rámci států Evropské unie). Typický projekt financovaný v opatření 2.1 se zaměřuje na obě výše uvedené činnosti, tj. jak na práci se znevýhodněnou skupinou osob, tak na rozvoj vlastní organizace.

Operační program Praha – Adaptabilita (OPPA), Prioritní osa 2 „Podpora vstupu na trh práce“

V lednu roku 2008 byla vyhlášena 1. výzva v rámci nového programovacího období 2007 – 2013. Výběrový proces ještě nebyl ukončen; předpokládá se, že bude financováno zhruba 30 projektů v celkové výši 190 mil. Kč a že tyto projekty zahájí realizaci na konci roku 2008 a na počátku roku 2009. Projekty jsou opět zaměřeny především na práci se znevýhodněnými osobami, na rozvoj organizací, které působí v oblasti sociální integrace a nově také na problematiku matek/otců, kteří se vracejí po rodičovské dovolené zpět do pracovního procesu.

4.2. Finanční podpora směřující k osobám v nepříznivé sociální situaci v roce 2008

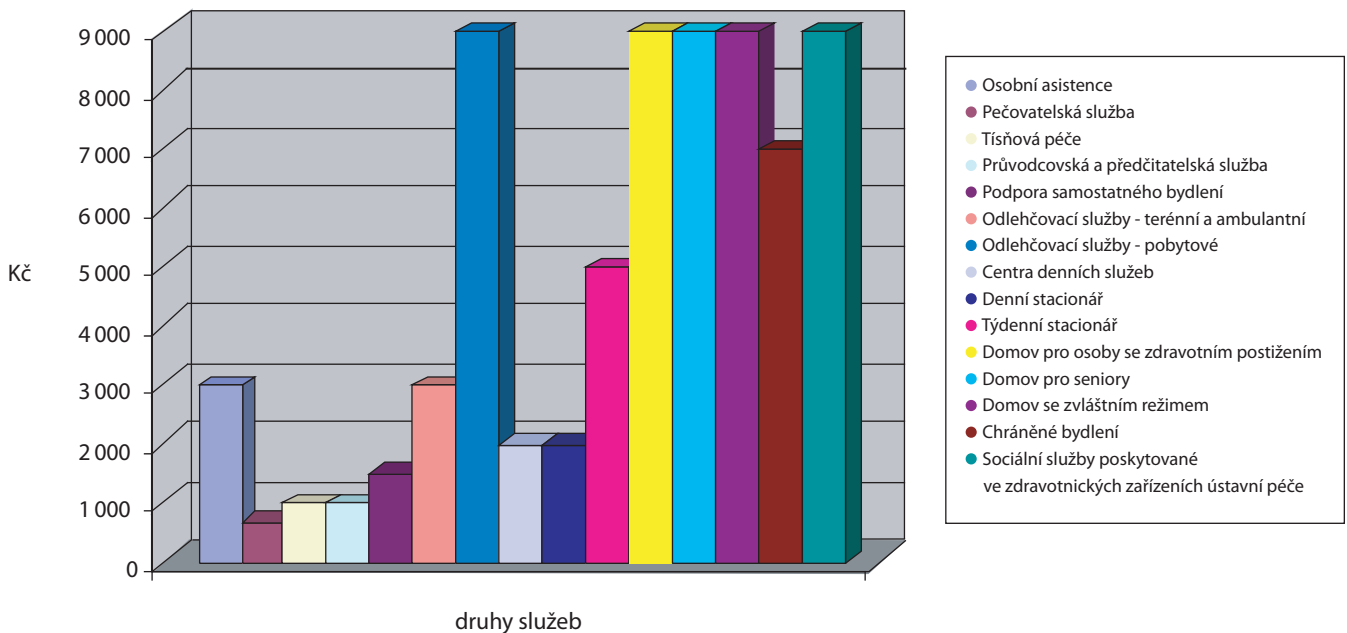
V roce 2008 se předpokládá, že bude vyplaceno na dávkách příspěvku na péči v hl. m. Praze částka ve výši 1 585 mil. Kč. K 30. 6. 2008 je evidováno celkem 21 102 osob, které pobírají příspěvek na péči, z toho 48% bylo přiznáno v I. stupni závislosti, 32% ve II. stupni závislosti, 14% ve III. stupni závislosti a ve IV. stupni závislosti byl příspěvek na péči přiznán 6% osob. Při předkládání žádostí o dofinancování z rozpočtu hl. m. Prahy poskytovatelé sociálních služeb ale předpokládali, že od uživatelů v roce 2008 získají cca 587 mil. Kč (úhrady za ubytování, stravu a péči).

4. FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Ministerstvo práce a sociálních věcí předpokládalo, že poskytovatelé sociálních služeb vyberou od uživatelů za měsíc v průměru minimálně následující úhrady:

Min. průměrná výše celkové úhrady na 1 uživatele za měsíc (stav k 30. 9. 2007)

Zdroj: Odbor SOC

V roce 2008 se potvrzuje předpoklad, že příspěvek na péči nebude využíván v plné výši na zajištění poskytování sociálních služeb prostřednictvím registrovaných poskytovatelů sociálních služeb.

Mimo hlavní zdroje financování (příspěvek na péči) jsou i příspěvky a dary z rozpočtu městských částí, nadací a nadačních fondů, které ale v celkovém objemu jsou pouze doplňkovým faktorem.

4.3. Financování sociálních služeb na území hl. m. Prahy od roku 2009

V příštím roce 2009 se opět předpokládá financování z těchto tří veřejných zdrojů:

- ze státního rozpočtu
- z rozpočtu hl. m. Prahy
- z rozpočtu městských částí

Hlavním úkolem pro rok 2009 je prosazovat zachování celkového objemu finančních prostředků kopírujícího rok 2008. Průběhu roku 2009 se bude připravovat návrh nového komplexního dotačního řízení z důvodu decentralizace dotačních řízení z centrální úrovně na místní.

V roce 2009 budou prioritou služby umožňující klientovi setrvat v jeho přirozeném prostředí (rodina), aktivizační služby a služby sociální prevence. Hlavní město Praha bude financovat poskytování sociálních služeb stejnými formami jako v roce 2008, tzn. prostřednictvím městských částí, prostřednictvím neinvestičního příspěvku a prostřednictvím grantového řízení. Vedle těchto finančních prostředků se dále předpokládá významná spoluúčast financování sociálních služeb ze státního rozpočtu. Dalšími zdroji pak budou uživatelé sociálních služeb, zdravotní pojišťovny a v neposlední řadě i zdroje z ESF.

Klíčovou změnu ve financování sociálních služeb přinese rok 2010, kdy v souladu s ustanovením paragrafu 101 zákona o sociálních službách (§ 101a) kraje obdrží stávající státní dotaci na podporu poskytování sociálních služeb na svém území do svého rozpočtu. Takto účelově vázanou dotaci bude moci hlavní město Praha, vedle finančních prostředků vynakládaných ze svého rozpočtu, využít na podporu potřeb, které byly identifikovány v rámci Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb.

4.3.1. Grantové řízení hl. m. Prahy

Hl. m. Praha připravuje vyhlášení komplexního individuálního projektu (podpora z ESF v rámci Operačního programu Praha – Adaptabilita), a proto je nutné v souladu s tímto rozhodnutím upravit i grantové řízení hl. m. Prahy v sociální oblasti (za předpokladu schválení a realizace komplexního individuálního projektu).

Komplexní individuální projekt se zaměřuje na zajištění poskytování vybraných sociálních služeb (zejména služby sociální prevence, např. sociální služby určené osobám bez přístřeší). Vybrané sociální služby budou na území hl. m. Prahy zajišťovány formou veřejných zakázek. Poskytovatelé sociálních služeb budou po vyhlášení veřejné zakázky v rámci tohoto projektu předkládat nabídky, ve kterých stanoví nabídkovou cenu, částku za poskytnutí služby/stanovených počtů jednotek výkonu/ indikátoru. Na zajištění vybraných sociálních služeb bude vybrán jeden či několik dodavatelů (poskytovatelů sociálních služeb) dle potřeby a typu sociální služby, kteří zajistí poskytnutí vybrané sociální služby na území hl. m. Prahy pro dané období. Dodavatelé (poskytovatelé) sociálních služeb tak získají záruku finanční podpory pro období delší než jeden rok. Realizace komplexního individuálního projektu bude zahájena v roce 2009. Aby nedocházelo k duplicitnímu financování sociálních služeb, které budou součástí komplexního individuálního projektu, nebudou tyto služby již podporovány v rámci grantového řízení hl. m. Prahy v sociální oblasti. V roce 2009 se předpokládá financování zmíněných druhů sociálních služeb prostřednictvím grantového řízení hl. m. Prahy v sociální oblasti a v případě získání finanční podpory v rámci komplexního individuálního projektu, již pouze z tohoto projektu (dojde k vrácení poměrné částky finančních prostředků poskytnutých v rámci grantového řízení hl. m. Prahy). Od roku 2010 se předpokládá, že v rámci grantového řízení hl. m. Prahy v sociální oblasti nebudou již tyto druhy sociálních služeb vůbec financovány (resp. budou financovány pouze prostřednictvím komplexního individuálního projektu).

Přehled návrhů vyhlášených grantových programů, které schválil sociální výbor Zastupitelstva hl. m. Prahy na svém zasedání dne 1. 9. 2008:

- I. Program Podpora sociálních služeb poskytovaných občanům hl. m. Prahy
- II. Program Podpora služeb, které vhodným způsobem navazují a doplňují sociální služby
- III. Program Podpora rodiny
- IV. Program Podpora nových sociálních služeb na území hl. m. Prahy
- V. Program Podpora MČ v sociální oblasti

Jednotlivé programy jsou navrženy podobně jako v roce 2008 tak, aby docházelo ke kontinuální podpoře. Vyhlášením IV. a V. programu se hl. m. Praha snaží dále rozvíjet stanovenou prioritu „Podpora samostatnosti městských částí v sociální oblasti“. V rámci IV. programu bude podpořen vznik nových sociálních služeb, jejichž potřeba bude identifikována prostřednictvím městských částí v rámci zjišťování potřeb poskytování sociálních služeb a komunitního plánování. V. program je určen pro MČ na zabezpečení poskytnutí vybraných sociálních služeb na jejich území (pečovatelská služba, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, sociálně aktivizační služby pro osoby se zdravotním postižením a seniory). I., II. a III. program umožní podpořit a následně rozvíjet poskytování sociálních služeb a služby k nim doplňující, které vycházejí z priorit hlavního města Prahy.

Neinvestiční příspěvek příspěvkovým organizacím

Neinvestiční příspěvek bude přidělen jednotlivým organizacím s ohledem na možnosti získání dalších zdrojů financování, na zajištění kvalitní péče a plnění standardů kvality. Příspěvkové organizace požadují od hl. m. Prahy neinvestiční příspěvek ve výši 668 mil. Kč (zahrnuje inflační navýšení o 3,6³² %).

4.3.2. Finanční podpora ze strukturálních fondů EU

Objem finančních prostředků z ESF pro ČR na programovací období 2007-2013 činí 3,8 mld. EUR.

Operační program Praha – Adaptabilita

V roce 2009 bude pokračovat možnost čerpání finančních prostředků z Operačního programu Praha – Adaptabilita prostřednictvím projektových žádostí na základě jednotlivých výzev.

Vedle výzev k předkládání projektů je i možnost předložení systémových projektů – projekty přímého přidělení Odboru sociální péče a zdravotnictví Magistrátu hl. m. Prahy. Návrhy jednotlivých projektů přímého přidělení Odboru sociální péče a zdravotnictví Magistrátu hl. m. Prahy naleznete v příloze č. 4.

4.3.3. Plánované finanční prostředky na rok 2009

K zabezpečení sociálních potřeb na území hlavního města Prahy je nutné zajistit stabilní a dostatečný objem finančních prostředků. Následující tabulka zobrazuje odhady plánovaných finančních prostředků na rok 2009. Kvalifikované požadavky vycházejí z vývojového trendu financování služeb po přijetí zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách, identifikovaných potřeb příspěvkových organizací působících v sociální oblasti, údajů od městských částí.

Hl. m. Praha plánuje na podporu sociálních služeb a služeb k nim doplňujícím (grantová politika hl. m. Prahy v ostatních oblastech) minimálně zachovat celkový objem finančních prostředků. Zároveň předpokládá, že příspěvek ze strany městských částí dosáhne minimálně stejné výše jako v roce 2008. Tato výše je ovšem závislá na opětovném schválení v rozpočtu hlavního města Prahy a jednotlivých městských částí.

Kvalifikované požadavky vycházejí také z předpokladu, že zůstane zachován objem vyplacené dávky příspěvku na péči.

Přehled návrhu skladby rozpočtu pro 2009 (odhady): v tis. Kč

Zdroj	Rok 2009
Neinvestiční příspěvek pro příspěvkové organizace hl. m. Prahy – požadavky organizací	667 000
Granty v sociální oblasti	120 000
(z podkladů pro návrh rozpočtu hl. m. Prahy k 1. 9. 2008)	120 000
Výdaje z rozpočtu MČ	390 000
Státní dotace z prostředků kapitoly 313 MPSV	516 000
Příspěvek na péči ³³	1 585 000
Celkem	3 278 000

32) Inflace, se kterou je kalkulováno, je předpokládána MF

33) odhad

	OPATŘENÍ	AKTIVITA
STABILIZACE	1. Podpora preferovaných služeb	při poskytování finančních prostředků systémově podporovat služby prevence, aktivizační a umožňující setrvání člověka v přirozeném prostředí
	2. Zohlednění kvality služeb	zpracovat do žádostí o poskytnutí finančních prostředků hledisko kvality
		zohlednit při hodnocení žádostí hledisko kvality
	3. Systém hodnocení žádostí o dotace	nastavit systém hodnocení žádostí o poskytnutí finančních prostředků
	4. Omezení duplicitního financování	při rozdělování finančních prostředků na služby v soc. oblasti komunikovat s ostatními politikami (resorty), které nespádají pod SOC
5. Transformace příspěvkových organizací hl. m. Prahy	pokračovat v transformaci příspěvkových organizací hl. m. Prahy	
	zřídit pracovní skupinu pro nastavení procesu změny formy služeb	
	nastavit proces změny formy služeb	
KVALITA	1. Systém rozdělování finančních prostředků	vytvořit pracovní skupinu pro zvolení kritérií rozdělování finančních prostředků
		najít a zvolit kritéria rozdělování finančních prostředků
		vytvořit systém rozdělování finančních prostředků zohledňující priority, potřeby poskytování soc. služeb a kvalitu
	2. Kontrola, hodnocení efektivity	vytvořit systém hodnocení využití poskytnutých finančních prostředků
	3. Zohlednit finanční podporu poskytovaných služeb v rámci politik (resortů) nespádajících pod odbor sociální péče a zdravotnictví	při hodnocení žádostí o poskytnutí dotace na poskytování soc. služeb a služeb vhodně doplňujících, spolupracovat se zástupci příslušných politik
4. Evropský sociální fond	vytvořit skupinu, která se bude zabývat otázkou financování služeb po skončení prostředků z ESF	
STRATEGIE	1. Skutečné potřeby uživatelů	shromáždit data, která jsou již k dispozici
		stanovit předmět zjišťování
		stanovit metodu a způsob zjišťování
		provést zjišťování, sběr dat
		vyhodnotit sběr dat, udělat shrnutí a závěry, doporučení
	2. Propojení s dalšími strategiemi	vytvořit pracovní skupinu
		shromáždit všechny dostupné závazné dokumenty a strategie
		provést analýzu shromážděných dokumentů a strategií
		zohlednit a propojit výstupy analýzy s plánováním a poskytováním soc. služeb
	3. Spolupráce hl. m. Prahy a městských částí	začít komunikovat s městskými částmi (politická linie, samospráva) o navázání aktivní spolupráce při plánování soc. služeb
		vytvořit pracovní skupinu pro navržení znění "dohody" o spolupráci
	4. Spolupráce s kraji	navázat aktivní komunikaci a spolupráci se Středočeským krajem
	5. Systém sběru dat	vytvořit pracovní skupinu pro zpracování systému sběru dat, uchovávání dat a jejich následné distribuce
		navrhnout systém sběru dat
		vytvořit Manuál tvorby Střednědobého plánu hl. m. Prahy zahrnující systém sběru dat
		vytvořit slovník srovnávající terminologii komunitního a strategického plánování jako součást Manuálu

5. PLÁN REALIZACE ROZVOJE

	OPATŘENÍ	AKTIVITA
KOORDINACE	1. Dostupné údaje	zjistit a zajistit již dostupné údaje a data
		zahrnout použitelná zjištěná data do systému sběru dat
	2. Zapojení odborníků	nastavit aktivní spolupráci s Útvarem rozvoje města
		nastavit aktivní spolupráci s dalšími odborníky
	3. Zařazení strategií sociálních služeb do celopražských strategií	po navázání spolupráce s Útvarem rozvoje hlavního města Prahy spolupracovat při tvorbě dokumentů souvisejících s implementací strategické koncepce
	4. Meziresortní (mezioborová) spolupráce	uskutečnit jednání se zástupci příslušných resortů
		nastavit aktivní meziresortní spolupráci
	SYSTÉM	1. Zapojení poskytovatelů a uživatelů
navrhnout způsob zapojení poskytovatelů a uživatelů		
navrhnout a nastavit konferenční systém		
zajistit fungování konferenčního systému		
zajistit účast poskytovatelů a uživatelů v pracovních skupinách na krajské úrovni		
2. Procesní řád		ve spolupráci se subjekty Struktury KPSS vytvořit procesní řád
		schválit, přijmout a realizovat procesní řád
3. Vytvoření a realizace systému spolupráce s městskými částmi		uzavřít "dohodu" o spolupráci při plánování služeb mezi městskými částmi a hl. m. Prahou
		realizovat "dohodu"
4. Struktury plánování sociálních služeb městských částí		iniciovat dobudování, popř. vznik struktur plánování soc. služeb na městských částech
5. Informační systém a public relations (PR)		zveřejňovat veškeré informace o stavu a vývoji plánování na internetových stránkách (portál SOC)
		organizovat veřejná setkání, konference a workshopy, popularizovat proces komunitního plánování
		vytvořit vnitřní aplikaci portálu sloužící jako komunikační kanál a pro přenos dat mezi městskými částmi, poskytovateli, uživateli a hl. m. Prahou
		vytvořit archiv dat, údajů
6. Lidské zdroje, manažerské řízení projektu		zajistit koordinátora plánování hl. m. Prahy na plný úvazek
		personálně posílit kapacitu Pracovní skupiny odboru
		posílit personální kapacity v procesu plánování na městských částech
		navázat spolupráci s externími pracovníky, zapojit externí spolupracovníky v rámci pracovních skupin, atd.
KRITERIA		1. Indikátory dopadu a udržitelnosti procesu
	při monitorování využít stávající kritéria kvality plánování, metodiky pro plánování sociálních služeb a indikátory v nich obsažené	
	nastavit systém sledování a vyhodnocování dopadu a udržitelnosti procesu	
	propojit vyhodnocení monitoringu s následnými doporučeními, změnami, revizemi	
	2. Kontrola systému plánování a jeho výstupů	zřídit skupinu pro kontrolu systému a jeho výstupů
		nastavit systém kontroly systému a jeho výstupů
		propojit výsledky kontroly s následnými doporučeními, změnami, revizemi

SEZNAM POUŽITÝCH ZROJŮ

- (1) SOÚ AV ČR, PřF UK. *Sociálně prostorová diferenciacie Prahy. Fáze 1: Socioekonomická diferenciacie území Prahy na úrovni MČ*
- (2) Barták, J. *Analýza stavu poskytování sociálních služeb v režimu zákona č. 108/2006 Sb. na území hlavního města Prahy*. Praha: 2008.
- (3) Agora Central Europe. *Souhrnná analýza potřeb uživatelů sociálních služeb. Sekundární analýza.*
- (4) Komunitní plánování sociálních služeb v Praze (struktura a organizace)
- (5) Magistrát hlavního města Prahy. *Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb hlavního města Prahy na rok 2008 (přípravná fáze)*

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ, POJMŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
HMP	Hlavní město Praha
Koordinační komise	Koordinační komise pro plánování sociálních služeb, součást Struktury KPSS
Koordinátor	Osoba pověřená plánováním sociálních služeb
KPSS	Komunitní plánování sociálních služeb
MČ	Městské části Prahy
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
PSO	Pracovní skupina odboru, součást Struktury KPSS
Odbor SOC	Odbor sociální péče a zdravotnictví Magistrátu hlavního města Prahy
Odborná rada	součást Struktury KPSS
SPRSS	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb
Struktura KPSS	Komunitní plánování sociálních služeb v Praze (struktura a organizace) (5)

SEZNAM PŘÍLOH

1. Zahájení transformace příspěvkových organizací hl. m. Prahy na jinou právní formu
2. Pravidla pro volbu zástupců do návrhové skupiny poskytovatelů sociálních služeb
3. Závěry a doporučení z prováděných zkoumání
4. Financování sociálních služeb

1. ZAHÁJENÍ TRANSFORMACE PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ HL. M. PRAHY NA JINOU PRÁVNÍ FORMU

Zákon 108/2006 Sb. o sociálních službách v platném znění zavedl do oblasti sociálních služeb zcela novou koncepci. Upravil podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči, podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v oblasti sociálních služeb, inspekci poskytování sociálních služeb a předpoklady pro výkon činnosti v sociálních službách. Zákon 108/2006 Sb. o sociálních službách současně upravil předpoklady pro výkon sociálního pracovníka, pokud vykonává činnost v sociálních službách nebo podle zvláštních právních předpisů při pomoci v hmotné nouzi, v sociálněprávní ochraně dětí, ve školách a školských zařízeních, ve zdravotnických zařízeních, ve věznicích, v zařízeních pro zajištění cizinců a v azylových zařízeních.

Hl. m. Praha zřizuje 35 příspěvkových organizací v působnosti odboru SOC Magistrátu hl. m. Prahy (13 domovů pro seniory, 15 domovů pro osoby se zdravotním postižením, 7 zdravotnických zařízení), z nichž 28 poskytuje služby v režimu zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách. Síť domovů pro seniory a domovů pro osoby se zdravotním postižením je rozmístěna po celé České republice (9 domovů pro seniory sídlí na území hl. m. Prahy, 4 domovy pro seniory sídlí mimo území hl. m. Prahy, 3 domovy pro osoby se zdravotním postižením sídlí na území hl. m. Prahy, 12 domovů pro osoby se zdravotním postižením sídlí mimo území hl. m. Prahy). Statutárním orgánem jednotlivých příspěvkových organizací zřizovaných hl. m. Prahou je ředitel, kterého jmenuje a odvolává Rada hl. m. Prahy. Celá výše uvedená síť příspěvkových organizací je výrazným centralistickým modelem s primárním napojením na odbor SOC Magistrátu hl. m. Prahy. Tento model přináší v praxi rozdílný vývoj jednotlivých příspěvkových organizací z hlediska požadavků na nejnovější trendy poskytování sociálních služeb a s tím i odpovídající kvalitu. Vztahy síťového charakteru nejsou formálně pěstovány, v obecné rovině lze dokonce hovořit až o určité rivalitě mezi jednotlivými příspěvkovými organizacemi včetně negativního postoje v podobě nesdílení vlastního „know-how“ s ostatními organizacemi.

Přijetím zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách přinutilo zřizovatele aplikovat nové přístupy k sociálním službám, které ovšem v praxi kladou přísnější nároky na poskytování sociálních služeb a výrazně se odráží ve výši vynaložených nákladů poskytovatelů. K vzniklé situaci se vyjadřuje i Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb hl. m. Prahy na rok 2008 schválený pod č. 1804 dne 20. 11. 2007 Radou hl. m. Prahy. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb poukazuje z důvodů snížení nákladovosti provozních a investičních nákladů na možnost změny právní formy příspěvkových organizací hl. m. Prahy.

V rámci kontroly efektivnosti fungování příspěvkových organizací působících v oblasti poskytování sociálních služeb byly zpracovány procesní, organizační a personální audity domovů pro seniory a následně domovů pro osoby se zdravotním postižením.

Za tímto účelem byly zrealizovány tyto projekty:

„Procesní, organizační a personální audit domovů důchodců jako příspěvkových organizací zřízených hl. m. Prahou“ (dokončen 2. 11. 2007)

„Analýza efektivnosti fungování domovů pro osoby se zdravotním postižením zřízených hl. m. Prahou“ (dokončen 12. 7. 2008).

Předmětem plnění obou projektů byla realizace zejména procesně a organizačně auditních činností doplněných o další dílčí šetření včetně hodnocení ekonomické efektivity jednotlivých auditovaných organizací.

Nedílnou součástí projektů byla rovněž sumarizace poznatků zjištěných za jednotlivé analyzované subjekty, jejich vzájemná komparace uvnitř příslušného souboru a formulace navazujících doporučení ve vztahu k fungování a chodu celého systému domovů důchodců/domovů seniorů, resp. domovů pro zdravotně postižené.

Dále byly v rámci přípravy zpracovány zakládací listiny akciových společností, na které se uvažovalo transformovat příspěvkové organizace.

Závěry provedených auditů:

Jak systém domovů pro seniory, tak i systém domovů pro osoby se zdravotním postižením jako příspěvkových organizací zřízovaných hl. m. Prahou **představují** velmi různorodé a **nekompaktní soubory subjektů** vykazujících výrazně odlišné míry personálněorganizační, ekonomické i systémové efektivity fungování.

Charakterizovaný stav souvisí zejména s výraznou rozmanitostí subjektů systému registrovaných sociálních služeb a jejich cílových skupin, částečně pak rovněž s historií a způsobem vývoje systému, jakož ale i s konkrétními nedostatky v koordinační a metodické činnosti ze strany zřizovatele.

Z výstupů jasně vyplývá, že současná právní forma nevyhovuje nové koncepci poskytování sociálních služeb v intencích a dikci zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách, což se bude do budoucna projevovat zejména rozdílností úrovně poskytovaných služeb klientům těchto zařízení, rozdílnou kvalitou personálního zajištění jednotlivých příspěvkových organizací a v neposlední řadě stále narůstajícími požadavky na poskytování dotací jak provozních, tak investičních ze strany hl. m. Prahy.

Za hlavní slabé články a problémová místa systému řízení poskytování sociálních služeb u výše uvedených příspěvkových organizací předběžně výstupy považují:

- úzkou závislost a provázanost na režim tzv. veřejných rozpočtů;
- povinnost respektovat přímá rozpočtová pravidla zřizovatele, která následně komplikují účetnictví i výkaznictví;
- striktně stanovené zákonné povinnosti ve vztahu k evidenci a účelovosti užívání finančních prostředků;
- zákonem omezenou možnost dispozice s majetkem (vlastní zřizovatel organizace majetek spravuje za podmínek rigidně stanovených zákonem a vnitřními předpisy);
- povinnost respektovat zásady systemizace a určení platových tříd a stupňů při odměňování zaměstnanců, z čehož vyplývají omezené možnosti odměňování a motivace zaměstnanců v návaznosti na jejich skutečný výkon a přínos pro organizaci;
- povinnost odděleného sledování jednotlivých druhů činností realizovaných u příspěvkových organizací (hlavní a vedlejší hospodářská činnost);
- tendence k plýtvání finančními zdroji při čerpání rozpočtu organizace;
- unikátní pravomoci jediného statutárního orgánu přímo podléhajícímu zřizovateli vedoucí k tendenci zřizovatele vytvářet umělé dodatečné a pojistné kontrolní mechanismy s vysokou administrativní náročností pro všechny zúčastněné strany;
- právní nemožnost získávání jiných finančních zdrojů (např. zákaz leasingových smluv, půjček u příspěvkových organizací);
- dekoncentrace vede k neefektivnímu systému řízení (tzv. byrokratický přístup);
- roztržštění realizace činností obslužného charakteru, problémy se vzájemnou zastupitelností zaměstnanců na pracovní pozice s výrazně specializovanou pracovní náplní v rámci jednotlivých příspěvkových organizací;
- výraznou nejednotnost znění a struktury interních předpisů;

- nejednotnost postupu při zpracování žádostí o dotace MPSV či přístupu k navazování smluvních vztahů se zdravotními pojišťovnami;
- chybějící spolupráci mezi odborníky na odpovídajících pracovních pozicích mezi jednotlivými subjekty;
- podceňování mediální a propagační práce ve vztahu k jednotlivým subjektům i systému jako celku.

Výše popsané negativní jevy významně narušují jednotu a ucelenost systému řízení jednotlivých příspěvkových organizací jako celku, vedou jednoznačně k vnitřnímu napětí v rámci systému, rivalitě jednotlivých subjektů systému navzájem, navíc mohou být (a podle řady příznaků již i skutečně jsou) ze strany jednotlivých subjektů systému interpretovány jako nezáměr zřizovatele o dění v rámci jím řízených subjektů s rizikem dalšího prohlubování „propasti“ mezi zřizovatelem a jednotlivými organizacemi systému³⁴. Závěrem lze říci, že v rámci hodnocené sféry činností a z důvodu chybějícího optimálního organizačně právního modelu fungování obdobných subjektů lze za nejvhodnější právně organizační model fungování organizace považovat formu akciové společnosti.

Současný stav systémů DS i DZP vyžaduje dle názoru zhotovitele realizaci řady nápravných opatření směřujících k optimalizaci podoby a fungování systémů jako celku i jejich jednotlivých subjektů.

Doporučení:

- formulovat koncepční střednědobý výhled poskytování služeb klientům systémů domovů seniorů i domovů pro zdravotně postižené;
- formulovat detailní objednávky na služby poskytované jednotlivými subjekty systémů domovů seniorů i domovů pro zdravotně postižené a následně i adekvátně vyžadovat jejich plnění;
- odbourat neodůvodnitelné rozdíly ve výši zřizovatelem poskytovaného příspěvku na krytí provozních nákladů mezi jednotlivými subjekty systémů;
- v případě subjektů nesplňujících stanovená kritéria rozsahu, struktury, kvality či ekonomické efektivity poskytování služeb zvolit jiné alternativy jejich dalšího fungování mimo přímou působnost zřizovatele;
- zvážit možnosti přeměny současné právní formy jednotlivých subjektů systémů na formu lépe vyhovující potřebám jejich vlastního fungování i provozování ze strany hl. m. Prahy (součástí těchto úvah mohou přitom být i úvahy i případných fúzí jednotlivých subjektů systémů, apod.) – pro záměry takového druhu však musí být vždy vypracovány odpovídající věcné, legislativní, systémové, personální i komunikační a mediální strategie;
- realizovat konkrétní opatření směřující ke zlepšení koordinace poskytování péče klientům (a tím zvýšení personální i ekonomické efektivity poskytovaných služeb);
- realizovat konkrétní opatření směřující k vyššímu stupni dílčí integrace subjektů a integrace výkonu činností zejména v oblastech nákupu a zásobování, specializovaných odborných činností a služeb, zajištěných dodavatelským způsobem.

Na základě těchto podkladů Rada hl. m. Prahy ve svém usnesení ze dne 5. 8. 2008 č. 1012 rozhodla o novém provozovateli domova pro seniory v Praze 8 Bohnicích, který byl vybrán v řádném výběrovém řízení.

Tento proces bude pokračovat i v příštím období. V současné době se připravuje další výběrové řízení na provozovatele, a to na provozování integrovaného centra pro osoby se zdravotním postižením v Horní Poustevně.

34) Procesní, organizační a personální audit domovů důchodců jako příspěvkových organizací zřízených hl. m. Prahou. Více na http://socialni.praha.eu/jnp/cz/komunitni_planovani/dokumenty/index.html

2. PRAVIDLA PRO VOLBU ZÁSTUPCŮ DO NÁVRHOVÉ SKUPINY POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

1 Sestavení kandidátky:

- Odborem sociální péče a zdravotnictví Magistrátu hl. m. Prahy (dále odborem SOC MHMP) budou prostřednictvím emailu osloveni všichni zaregistrovaní poskytovatelé sociálních služeb, kteří působí na území hl. m. Prahy, a budou vyzváni k zaslání návrhu svého kandidáta do volby členů Návrhové skupiny poskytovatelů sociálních služeb (dále NSP).
- Navržena může být pouze fyzická osoba, která je členem (zaměstnancem, pracovníkem) zaregistrované organizace poskytující sociální služby na území hl. m. Prahy.
- Každý zaregistrovaný poskytovatel navrhne jednoho kandidáta.
- Zaregistrovaný poskytovatel má právo nenavrhovat.
- Návrhy budou zaslány do 26. 11. 2008 emailem na odbor SOC MHMP
- Návrhy došlé po vypršení termínu pro zasílání návrhů nebudou brány v úvahu.
- Všichni navržení kandidáti budou zveřejněni na portálu odboru SOC MHMP:
<http://socialni.praha.eu>
- Z došlých návrhů kandidátů sestaví odbor SOC MHMP skupiny kandidátů dle následující matice poskytovatelů *:

	VELKÝ POSKYTOVATEL **	STŘEDNÍ A MALÝ POSKYTOVATEL
FORMA SLUŽBY:		
ambulantní		
terénní		
pobytové		
DRUH SLUŽBY:		
sociální poradenství		
sociální péče		
sociální prevence		

* Členění dle matice poskytovatelů se týká služby, kterou zastupuje navržený kandidát.

** Za velkého poskytovatele bude považována organizace poskytující služby ve více než 3 městských částech hl. m. Prahy (1 – 57) a současně, která má v zaměstnaneckém či obdobném vztahu více než 25 osob.

- Takto sestavené skupiny budou zveřejněny na portálu odboru SOC MHMP :
<http://socialni.praha.eu>.

2 Volba navržených kandidátů do NSP

- 2.1. Každá skupina zvolí ze svého středu jednoho zástupce pro NSP (NSP bude tedy mít 12 členů).
- 2.2. Tato volba proběhne na společné schůzce každé skupiny zorganizované odborem SOC MHMP ve dnech 3. nebo 4. prosince 2008.
- 2.3. Jména zvolených členů NSP budou zveřejněna na portálu odboru SOC MHMP:
<http://socialni.praha.eu>.

3. ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ Z PROVÁDĚNÝCH ZKOUMÁNÍ

3.1. Doporučení pro zjišťování sociodemografických dat pro účely plánování sociálních služeb

Zadání

Před jakýmkoli zjišťováním a zpracováváním dat je nezbytné vytvořit podrobné zadání na základě účelu, ke kterému mají získaná data sloužit. V zadání je specifikováno, jaké skutečnosti chceme zjistit. Odborník v oblasti zpracovávání a získávání dat na základě zadání navrhne další metody (kompilace, sekundární analýzy, kvantitativní metody, atd.) a postup, jak zadání naplnit.

Členění území na 4 městské zóny

Tento model členění území Hlavního města Prahy je využit v předložené zprávě (více viz Demografická a sociální charakteristika obyvatelstva hl. m. Prahy). Jde o hrubší členění než je členění do správních obvodů, pro účely plánování sociálních služeb a zpracovávání dílčích analýz však velmi vhodné. Při zpracovávání dat pracovní skupina doporučuje vždy promyslet vhodný model členění daného území, využívat vícero možností a nenechat se „svazovat“ tradičními způsoby.

Doporučení

Při dalším zpracování demografických a sociálních charakteristik pracovní skupina doporučuje zpracovat souhrnné profily za jednotlivá území (ať už to budou dle zvoleného modelu členění zóny, správní obvody či jiné jednotky). Souhrnný profil poskytuje kompletní přehled o daném území, neobsahuje již pouhé tabulky a číselné údaje, ale vzniká interpretací zpracovaných dat. Zpracování souhrnného profilu předpokládá úzkou spolupráci odborníků, kteří se podíleli na získávání a zpracovávání dat a odborníků i laiků znalých sociální reality.

Při zpracovávání jakýchkoli analýz a dat skupina důrazně doporučuje spolupráci více resortů. Jde o ekonomicky velmi efektivní cestu v případě zadávání finančně nákladných analýz.

Dále doporučuje pracovat s daty, která byla již primárně zpracována. Před jakýmkoli primárním sběrem dat ověřit, zda již dané údaje nejsou někým/někde zpracovány.

3.2. Zjišťování potřeb uživatelů a potřebnosti poskytování sociálních služeb

Závěry a doporučení pro další postup při zjišťování údajů

Sběr vytvořených analytických podkladů

Jako první krok je třeba zjistit, jaká šetření již byla provedena; tato šetření je třeba získat, prostudovat, vyhodnotit, apod. Zdroji těchto informací jsou:

- výzkumné a vědecké instituce (např. Výzkumný ústav MPSV)
- poskytovatelé sociálních služeb
- sdružující organizace poskytovatelů či uživatelů
- městské části
- další organizace a instituce po celé ČR i v zahraničí.

Pracovní skupina zdůrazňuje, že půjde o časově, personálně, odborně i finančně poměrně náročnou práci a je s tím třeba počítat (časově, kapacitně).

Výstupem by mělo být zjištění, jaké podklady jsou již vytvořeny a zda mají potřebnou kvalitu a územní rozsah, jaké naopak k dispozici nejsou a je třeba je vytvořit.

Zjišťování potřebnosti služeb

K tomu, aby bylo možno zjišťovat potřebnost jednotlivých druhů sociálních služeb, vede náročná cesta. Není možné jednoduše zadat a získat potřebnost sociálních služeb v krátkém časovém horizontu.

K určení potřebnosti sociálních služeb na území hlavního města Prahy je třeba získat důležité podklady:

- potřeby osob v nepříznivé sociální situaci
- počty klientů sociálních služeb dle určené typologie
- odhad vývoje počtu klientů (zjistí zejména sociodemografické výzkumy a šetření mezi poskytovateli)
- znalost sítě poskytovatelů sociálních služeb, zejména jejich kapacit, poptávky po jejich službách, možnosti rozvoje jejich služeb a jejich dostupnost pro danou skupinu klientů (zjistí zejména šetření mezi poskytovateli), atd.

Syntéza těchto výstupů umožní zjistit, jaké sociální služby a v jakém rozsahu je třeba zajistit k uspokojení oprávněných potřeb jejich klientů.

Ke zjištění potřeb osob v nepříznivé sociální situaci skupina doporučuje tuto cestu:

- vytvořit „typologii osob v nepříznivé sociální situaci“, podle daných kritérií (cílová skupina, věk, stupeň postižení, apod.)
- u těchto „typizovaných“ skupin zkoumat „denní program“ pro danou skupinu vhodnými prostředky (Focus group, individuální rozhovory, case studies, apod.)
- zjistit, jaké má v životě daná skupina problémy
- zjistit, jaké problémy dané osoby nejsou schopny samostatně řešit
- zjistit, jakou pomoc by si takoví lidé představovali
- zjistit, zda neexistuje služba, jež by mohla dané problémy řešit

3.3. Doporučení pro další zjišťování údajů o poskytování sociálních služeb

Cílem pro další zjišťování údajů o poskytování sociálních služeb je:

- jednotný sběr dat o poskytování a využívání sociálních služeb
- generování porovnatelných a validních dat
- minimalizace administrativní zátěže
- „registr základních dat“ a jeho pravidelná aktualizace
- vzájemná informovanost a předávání dat

Prvním krokem pro zvýšení efektivity práce bude splnění dvou podstatných podmínek :

- zjištění a analýza již podniknutých šetření a výzkumů (a to i dílčích)
- zajištění rovnocenné spolupráce se všemi subjekty, které by mohly být přínosem (zejména poskytovatelé, uživatelé, odborníci, městské části)

Na základě těchto kroků lze konat následující činnosti, při kterých je nutno se držet níže uvedených principů.

1. Sjednocení dotazníkových šetření mezi obcemi, krajem a státem

Dotazování nebudou zatěžováni zbytečnými dotazníky a administrativními úkony. Data, která od nich veřejný sektor potřebuje, budou sebrána jednotným a efektivním způsobem v souvislosti s dotačními řízeními.

- grantové žádosti jako zdroj informací (to, co organizace uvedou v grantové žádosti, by mělo po-

krýt většinu požadovaných dat), jednotná data žádat i od těch, kteří se grantového řízení Magistrátu hl. m. Prahy neúčastní

- spoluprací MČ mezi sebou a s Magistrátem hl. m. Prahy docílit koordinace a předávání dat

Každá podobná akce musí být prováděna ve spolupráci s dotazovanými, ti musejí být přímo účastni při procesu přípravy šetření i v dalším průběhu, musí být také dosažena shoda v tom, jakým způsobem mají být data sbírána a jaká data budou požadována.

Pokud jde o sběr dat mimo rámec dotačních řízení, pak se zjišťování dat řídí těmito pravidly:

- data jsou:
 - zjistitelná (pro daného poskytovatele)
 - zohledňující náročnost zjišťování a je posouzeno, zda je efektivní taková data vůbec požadovat (náročnost zjištění a jejich přínos)
 - měřitelná
 - porovnatelná
 - důležitá (pro zadavatele)
- dotazovaný nebude zatěžován žádnými těžkostmi (nedokonalý program, problémy s formátováním)
- s každým dotazovaným bude vedena komunikace
 - bude osloven, nejen písemně (formálně), ale také osobně
 - bude mu vysvětleno, co je předmětem zjišťování a pro jaký účel
 - bude mu nabídnuta možnost konzultace
- budou dána jasná pravidla zacházení s údaji dotazovaných

2. Zjišťována by měla být obecně tato data:

- náklady na provoz dané sociální služby
- zdroje prostředků na provoz dané sociální služby
- počet zaměstnanců zajišťujících provoz dané sociální služby
- počet klientů dané služby
- kapacita a naplněnost zařízení/služby
- počet úkonů (dáno druhem sociální služby/klusterem) za rok/na klienta
- „potřeby poskytovatelů SS“
- kvalitativní údaje (vycházející např. z SQSS, hodnocení služby klienty apod.)

Z výše zmíněných dat lze určit současný stav poskytování sociálních služeb v regionu v těch nejdůležitějších kvantitativních ukazatelích

3. Vytvoření skupin/klusterů druhů sociálních služeb (včetně rozlišení podle cílových skupin), u kterých budou sjednoceny údaje, které jsou o těchto službách zjišťovány

4. Započítí systematického pravidelného sběru dat pro získání možnosti zjišťování trendů ve vývoji poskytování sociálních služeb (každoročně se zajištěním aktualizace výstupů)

3.4. Priority poskytování sociálních služeb městských částí

IDENTIFIKOVANÉ PRIORITY																													
SPECIFIKACE DLE DOTAZNÍKU	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8	P9	P10	P11	P12	P13	P14	P15	P16	P17	P18	P19	P20	P21	P22	ZBRASLAV	PETROVICE	BENICE	NEBUŠICE	TRÓJA	D. POČERNICE	LIPENCE
Pečovatelská služba	x	x	x	x	x	x		x	x		x	x	x	x	x		x			x						x	x		
Osobní asistence	x			x	x	x			x		x			x			x			x									
Tísňová péče		x				x											x												
Odlehčovací služby		x	x	x	x	x		x			x	x	x	x	x		x									x			
Podpora samostatného bydlení				x																									
Průvodcovské a předčitatelské služby																													
Centra denních služeb														x			x												
Denní stacionáře				x	x			x	x		x	x	x																
Týdenní stacionáře				x								x																	
Domovy pro osoby se zdravotním postižením					x																								
Domovy pro seniory		x		x			x				x			x															
Domovy se zvláštním režimem							x																						
Chráněné bydlení				x	x		x							x															
Sociální služby poskytované ve zdrav. zařízeních ústavní péče																													
Raná péče													x																
Telefonická krizová pomoc				x																									
Tlumočnické služby												x																	
Azylové domy				x	x							x																	
Domy na půl cesty				x																									
Kontaktní centra																													
Krizová pomoc																													
Intervenční centra																													
Nízkoprahová denní centra																													
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež							x					x	x	x			x			x									
Noclehárny																													
Služby následné péče																													
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi				x															x										
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdrav. post.				x				x									x	x											
Sociálně terapeutické dílny												x	x																

IDENTIFIKOVANÉ PRIORITY																															
SPECIFIKACE DLE DOTAZNÍKU	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8	P9	P10	P11	P12	P13	P14	P15	P16	P17	P18	P19	P20	P21	P22	ZBRASLAV	PETROVICE	BENICE	NEBUŠICE	TRÓJA	D. POČERNICE	LIPENCE		
	Terapeutické komunity							x																							
Terénní programy					x			x	x			x	x	x																	
Sociální rehabilitace																															
Odborné sociální poradenství					x												x				x										
OSTATNÍ (níže rozklíčeno)	x		x	x	x	x				x		x	x		x					x											
SPECIFIKACE (i terminologické odchylky)																															
MIMO ZÁKON 108/2006																															
Sociální aktivace													x																		
Odborné poradenství	x			x																											
Terénní soc. služba																															
Sociální poradenství												x	x																		
Ošetřovatelská služba	x																														
Řešení problematiky bezdomovectví	x																														
Rekonstrukce a bezbariérové byty v DPS			x																												
Sociálně aktivizační služby (není cíl. skup.)				x																											
Převoz ZP				x																											
Podpora zaměstnávání				x	x										x																
Umístění klientů Domu spokojeného stáří, do zařízení s pečovatelskou službou							x																								
DS pobytové sociální služby: Pobytová přímá soc. služba										x																					
Asistovaný styk rodičů s dětmi										x																					
Bezbariérovost										x																					
Dobrovolnictví										x																					
Informovanost										x																					
Zjišťovat potřeby a kvalitu										x																					
Asistenční služba													x																		
Doplňková služba													x																		
Osoby s kombinovaným postížením od 18 do 64 let													x																		

Vysvětlivky: X – služby určené jako priority městských částí

4. FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Tab. č. 1

Přehled neinvestičních příspěvků PO HMP

Název organizace	Neinvestiční příspěvek r. 2007	Neinvestiční příspěvek r. 2008
Palata Domov pro zrakově postižené	14 544 000	13 463 000
Domov pro osoby se zdravotním postižením Sulická	28 542 000	26 000 000
Domov pro seniory Heřmanův Městec	15 406 000	14 000 000
Domov pro osoby se zdravotním postižením Kytlice	9 878 700	9 300 000
Domov pro osoby se zdravotním postižením Leontýn	15 764 700	15 000 000
Dětské centrum Paprsek	26 732 000	28 428 000
Domov pro seniory Krč	15 808 000	14 000 000
Domov pro seniory Pyšely	7 962 600	7 200 000
Domov pro osoby se zdravotním postižením Lochovice	8 059 000	7 700 000
Domov sociálních služeb Vlašská	30 897 100	27 500 000
Domov pro seniory Chodov	21 051 000	17 500 000
Domov se zvláštním režimem	25 315 600	20 600 000
Domov pro seniory Elišky Purkyňové	18 062 000	16 000 000
Jedličkův ústav a Základní škola a Střední škola	54 189 100	52 076 000
Domov Svojsice	11 669 000	9 000 000
Domov pro seniory Kobylisy	19 478 800	16 300 000
Domov pro seniory Ďáblice	15 826 000	15 400 000
Domov pro seniory Malešice	22 682 000	18 500 000
Domov Zvíkovecká kytička	17 454 700	15 400 000
Domov pro osoby se zdravotním postižením Rudné u Nejdku	14 071 000	10 543 700
Domov pro seniory Dobřichovice	7 861 400	6 700 000
Domov pro seniory Slunečnice	25 525 000	22 000 000
Domov se zvláštním režimem Krásná Lípa	14 136 200	12 000 000
Integrované centrum sociálních služeb Odlochovice	42 184 700	37 100 000
Domov pro seniory Hortenzie	9 971 500	7 800 000
Domov pro seniory Háje	19 808 000	17 000 000
Domov Maxov	21 987 000	18 600 000
Integrované centrum pro osoby se zdravotním postižením Horní Poustevna	28 793 700	24 900 000
Domov pro seniory Zahradní Město	24 855 000	20 700 000
Centrum sociálních služeb Praha	61 917 700	60 319 000
Celkem	650 433 500	581 029 700

Tab. č. 2

Financování podle druhů sociálních služeb v roce 2008 (v Kč)

Skupina	Druh služby	Přídělný grant HMP r. 2007	Financování z rozpočtu MČ r. 2007	Přídělná dotace z MPSV r. 2007	Přídělný grant HMP r. 2008	Neinvestiční příspěvek HMP r. 2008	Přídělná dotace z MPSV r. 2008	Financování z rozpočtu MČ r. 2008	Celkem r. 2008	Celkem r. 2008 (%)
služby sociální péče	Osobní asistence	4 865 000	1 856 396	22 875 000	9 889 000		18 071 300	3 087 368	31 047 668	2,04%
	Pečovatelská služba	7 134 000	260 204 784	10 294 000	10 206 500		28 775 000	262 400 259	301 381 759	19,80%
	Tísňová péče	1 400 000	690 393	1 878 000	500 000		875 000	868 971	2 243 971	0,15%
	Průvodcovská a předčitatelská služba	0	0	357 000	20 000		367 000	0	387 000	0,03%
	Podpora samostatného bydlení	322 000	50 000	2 504 000	896 000	800 000	2 026 500	92 500	3 815 000	0,25%
	Odlehčovací služby (pobytové)	6 143 000	43 120 245	24 535 000	6 317 000		29 209 000	44 270 142	79 796 142	5,24%
	Centra denních služeb	821 000	445 000	11 663 000	1 580 000		8 801 000	921 000	11 302 000	0,74%
	Denní stacionář	3 293 000	20 552 872	22 768 000	2 829 000	33 628 000	26 915 900	20 906 544	84 279 444	5,54%
	Týdenní stacionáře	1 430 000	129 000	8 160 000	2 410 000	10 900 000	9 309 200	122 000	22 741 200	1,49%
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	2 100 000	941 000	67 592 000	2 100 000	227 182 700	56 636 700	1 111 000	287 030 400	18,86%
	Domovy pro seniory	3 626 000	22 131 442	131 151 000	3 400 000	192 600 000	98 563 600	22 030 027	316 593 627	20,80%
	Domovy se zvláštním režimem	400 000	0	42 288 000	0	41 600 000	38 711 000	24 000	80 335 000	5,28%
	Chráněné bydlení	2 442 000	511 984	24 167 000	4 775 000	10 700 000	24 645 800	671 636	40 792 436	2,68%
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0	230 000	5 324 000	200 000		4 725 600	791 000	5 716 600	0,38%
služby sociální prevence	Raná péče	416 000	90 000	3 529 000	800 000		4 105 000	189 000	5 094 000	0,33%
	Telefonická krizová pomoc	1 117 000	295 000	0	980 000	1 700 000	0	420 000	3 100 000	0,20%
	Tlumočnické služby	0	70 000	425 000	495 000		997 000	0	1 492 000	0,10%
	Azylové domy	7 292 000	4 517 550	26 357 000	4 232 000	4 900 000	25 397 000	5 788 000	40 317 000	2,65%
	Domy na půl cesty	1 309 000	40 000	1 768 000	1 470 000		2 738 000	40 000	4 248 000	0,28%
	Kontaktní centra	0	0	2 591 000	0		2 956 000	0	2 956 000	0,19%
	Krizová pomoc	1 094 000	10 000	5 993 000	1 400 000		5 626 000	0	7 026 000	0,46%
	Intervenční centra	0	0	570 000	0	1 300 000	1 100 000	0	2 400 000	0,16%
	Nízkoprahová denní centra	1 400 000	50 000	8 011 000	500 000		10 623 000	320 000	11 443 000	0,75%
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	4 991 000	737 200	5 294 000	3 233 500		8 298 000	2 595 000	14 126 500	0,93%
	Noclehárny	75 000	0	6 785 000	1 150 000	6 000 000	6 830 000	0	13 980 000	0,92%
	Služby následné péče	0	165 000	2 441 000	300 000		1 200 000	313 000	1 813 000	0,12%
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	3 319 000	169 500	7 392 000	2 590 000		8 794 000	333 000	11 717 000	0,77%
	Sociálně aktivizační služby pro osoby se ZP a seniory	1 417 000	1 112 700	15 634 000	4 372 950		11 842 000	1 716 000	17 930 950	1,18%
	Sociálně terapeutické dílny	464 000	97 000	14 633 000	1 974 000	2 300 000	9 701 000	97 000	14 072 000	0,92%
	Terapeutické komunity	0	0	1 241 000	0		1 268 000	0	1 268 000	0,08%
Terénní programy	1 999 000	591 500	2 776 000	2 339 000		5 889 000	1 118 500	9 346 500	0,61%	
Sociální rehabilitace (pobytové)	6 235 000	442 000	24 502 000	7 066 000	1 000 000	43 472 600	760 000	52 298 600	3,44%	
Sociální poradenství	Odborné sociální poradenství	7 067 000	706 062	11 436 000	6 785 050	14 000 000	16 765 600	2 239 560	39 790 210	2,61%
Celkem		72 171 000	359 956 627	516 934 000	84 810 000	548 610 700	515 234 800	373 225 508	1 521 881 008	100,00%

Pozn.: Poskytování některých druhů sociálních služeb na území hl. m. Prahy plně zabezpečují příspěvkové organizace hl. m. Prahy a MČ s pomocí neinvestičního příspěvku. V současné době nelze přesně rozklíčovat neinvestiční příspěvek na jednotlivé druhy sociálních služeb (jedná se o odhad při tvorbě rozpočtu na rok 2008).

Projekty přímého přidělení odboru sociální péče a zdravotnictví Magistrátu hl. m. Prahy

Odbor sociální péče a zdravotnictví v současné době připravuje několik systémových projektů financovaných z ESF. Na realizaci projektů bude vyhlášeno výběrové řízení a budou vybráni externí dodavatelé. Předpokládané zahájení vybraných projektů je 4. čtvrtletí roku 2008.

Projekt „Plánování sociálních služeb v Praze“ spočívá v zajištění vzdělávání v plánování sociálních služeb a dále ve vytvoření nástroje pro plánování sociálních služeb na úrovni kraje (hl. m. Prahy).

Projekt „Kvalita v sociálních službách“ si klade za cíl seznámit poskytovatele sociálních služeb (příspěvkové organizace zřízené hl. m. Prahou) se správným nastavením standardů kvality v souvislosti s odbornými materiály (metodikami, postupy práce, směrnici), jež určují obsah, rozsah a vymezují podmínky pro poskytování sociálních služeb.

Cílem projektu „Centrum dalšího vzdělávání v sociálních službách“ je zavést systém profesního rozvoje zaměstnanců a dalšího vzdělávání v těchto zařízeních. Vlastnímu vzdělávání bude předcházet tvorba individuálních profesních rozvojových plánů (IPRP).

Předkládaný projekt „Služby pro podporu sladění pracovního a soukromého života“ je zaměřen na sladění pracovního a rodinného života, což je jedním z nosných témat sociální politiky EU. Hlavním cílem projektu je usnadnit situaci zaměstnaným rodičům na úřadech městských částí hlavního města Prahy. Mezi další hlavní cíle projektu patří: změnit stereotypní postoje k rozdělení rolí v rodině mezi muže a ženy, vytvářet a zavádět nové a zlepšovat existující služby podle potřeb uživatelů, zavádět nové pracovní podmínky a postupy s využitím informačních a komunikačních technologií ve spolupráci se zaměstnavateli, státní správou a samosprávou, odstraňovat překážky v sebevzdělávání a zaměstnávání osob s omezenými možnostmi uplatnění, zlepšovat dostupnost a formy poradenských služeb a podpořit rozvoj vzdělávacího systému, analyzovat současnou situaci pražských rodin, motivovat úřady MČ k využívání podpůrných nástrojů vedoucích ke sladění rodinného a pracovního života (pružná pracovní doba, hlídání dětí, apod.).

„Komplexní individuální projekt pro zajištění poskytování sociálních služeb podle zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách, jako podpůrný prostředek pro integraci sociálně znevýhodněných osob na trh práce na území hl. m. Prahy“ se zaměřuje na zajištění poskytování vybraných sociálních služeb (zejména služeb sociální prevence) a jejich dostupnost osobám sociálně vyloučeným nebo ohroženým sociálním vyloučením na celém území hlavního města Prahy. Výběr sociálních služeb a určení cílových skupin, pro které budou sociální služby v rámci tohoto projektu určeny, reflektuje potřeby hlavního města Prahy, které vyplývají ze Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb vyhotoveného na základě § 95 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách. V rámci projektu bude kromě potřebných stávajících aktivit financováno i další rozšíření těchto sociálních služeb a dále aktivity nové, které však vyplývají ze Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb.

Cílem projektu „Centrum pro otázky sociální ekonomiky“ je podpora rozvoje sociální ekonomiky a podpora zakládání sociálních podniků na území hlavního města Prahy. Sociální ekonomika nabízí potenciál pro vytvoření nových pracovních míst, nových forem podnikání a zaměstnanosti a zapojením znevýhodněných skupin občanů na trh práce přispívá k jejich ochraně před sociálním vyloučením. Odbor sociální péče a zdravotnictví Magistrátu hl. m. Prahy úzce spolupracuje s Ministerstvem práce a sociálních věcí na možnostech zrcadlení jimi realizovaných projektů financovaných z OPLZZ s celorepublikovou účinností i na území hlavního města Prahy, což se týká i rozvoje sociální ekonomiky. V rámci projektu bude založeno poradenské Centrum pro otázky sociální ekonomiky na území hlavního města

Prahy, které bude zodpovědné za vytvoření vzdělávacího programu „Základy sociální ekonomiky“ a za vyškolení pracovníků organizací sociálních služeb. Centrum bude začínajícím sociálním podnikatelům nabízet poradenství v oblasti managementu, práva, IT, financí a daňové problematiky.

Cílem projektu „Centrum pro vzdělávání a sociální integraci zdravotně postižených a jinak znevýhodněných osob“ je zlepšení přístupu k zaměstnání a uplatnění znevýhodněných osob v Praze formou zajištění jejich vzdělávání odpovídajícím požadavkům trhu práce a současně zajištění mobility (dopravy) cílové skupiny potřebné pro výkon zaměstnání. Vzdělávání cílové skupiny a následné hledání zaměstnání při využívání stávajících nástrojů (vzdělávacích a dopravních) naráží na neexistenci systému spojujícího možnosti zdravotně postižených, požadavky trhu práce a zajištění mobility cílové skupiny. Při využití stávajících prostředků pro mobilitu zde narážíme na nedostatek vozidel vybavených a připravených na přepravu osob s různými stupni postižení a dále i na nedostatečnou kapacitu běžných veřejných dopravních prostředků, která mnohdy znemožňuje užívání veřejné dopravy i v případě speciálně upravených vozidel. Projekt řeší výše uvedené problémy zavedením propracovaného systému rozvoje a vzdělávání cílové skupiny propojeným s požadavky trhu práce a zaměstnavatelů a zvláštních linek malokapacitních vozidel určených speciálně pro přepravu znevýhodněných osob, takže nebudou mít problémy s nástupem a výstupem z vozidla ani se samotnou přepravou. V rámci projektu je dále počítáno se zajištěním a doprovodem osobních asistentů a pracovních asistentů, kteří znevýhodněné skupině pomáhají. V rámci projektu se předpokládá, že minimálně 100 osob z cílové skupiny získá zaměstnání a vznikne 40 nových pracovních míst pro zdravotně postižené osoby.

A series of horizontal dashed lines for writing notes.

